

HOME, GAI I JOVE: LA IMATGE DEL COL·LECTIU LGBTI ALS MITJANS

**La presència i el tractament
informatiu del col·lectiu de
lesbianes, gais, bisexuals,
transsexuals i intersexuals
(LGBTI) als mitjans de comunicació
catalans**

Vicent Canet

m
mèdia.cat

FC
FUNDACIÓ
CATALUNYA
FONS PER A LA DEFENSA
DELS DRETS DELS CATALANS

**GRUP
DE PERIODISTES
RAMON BARNILS**

Aquest informe l'ha elaborat Mèdia.cat, l'Observatori Crític dels Mitjans impulsat pel Grup de Periodistes Ramon Barnils, amb el suport de la Fundació Catalunya - Fons per a la Defensa dels Drets dels Catalans.

Redacció: Vicent Canet

Correcció: Llengua de Foc

Disseny i maquetació: FàbricaGràfika.com

Edita: Grup de Periodistes Ramon Barnils, 2018

ÍN

DEX

4	INTRODUCCIÓ
8	METODOLOGIA, OBJECTIUS I DELIMITACIÓ DE L'ESTUDI I ELEMENTS D'ANÀLISI
11	NOTÍCIES CENTRADES EN EL COL·LECTIU LGBTI
22	NOTÍCIES AMB MENCIONS DEL COL·LECTIU LGBTI
26	LA INVISIBILITAT MEDIÀTICA DE LA DIVERSITAT INTERNA DEL COL·LECTIU LGBTI
28	COM S'ABORDA LA VIOLÈNCIA LGBTI-FÒBICA
30	TERRITORI, MITJANS I COL·LECTIU LGBTI
32	CONCLUSIONS DE L'INFORME
34	MATERIALS DE REFERÈNCIA
37	ANNEX. LLISTAT DE NOTÍCIES

INTRO DUC CIÓ

Els mitjans de comunicació tenen una importància vital en el canvi social per la conquesta de les llibertats i dels drets del col·lectiu de lesbianes, gais, bisexuals, *trans*sexuals i intersexuals (LGBTI), ja que són l'espill de la societat i, alhora, reforcen però també poden modificar la percepció que té d'ella mateixa. No debades, una de les estratègies del moviment de defensa dels drets de les persones LGBTI ha estat generar debat a l'opinió pública a través d'incidir en els mitjans de comunicació, per assolir un suport social majoritari per a les seues reivindicacions.

El present informe analitza el tractament informatiu del col·lectiu LGBTI en els principals mitjans digitals i impresos que tenen Catalunya com a àmbit informatiu. L'objectiu final és analitzar com es representa aquest col·lectiu per veure quins són els dèficits i quines les males pràctiques que es produeixen i poder aportar una visió sobre quins àmbits es poden millorar. Els àmbits d'estudi que s'han marcat són:

- 🕒 Quins temes són els més abordats quan s'informa del col·lectiu LGBTI? A quines seccions es vincula el col·lectiu LGBTI?
- 🕒 Com s'aborda la violència LGBTI-fòbica?
- 🕒 Es recorre de forma suficient al moviment LGBTI com a font?
- 🕒 Es representa de forma equilibrada la pluralitat del col·lectiu?
- 🕒 Quines són les imatges més utilitzades per il·lustrar les informacions centrades en el col·lectiu LGBTI?

CONTEXT DE LA LLUITA DEL COL·LECTIU LGBTI PELS SEUS DRETS I LLIBERTATS

El moviment LGBTI modern va nèixer arran de les revoltes de Stonewall Inn a Nova York que van tenir lloc la darrera setmana de juny de 1969. Aquesta fita va suposar un canvi radical en el moviment LGBTI, que va passar de voler "normalitzar" el col·lectiu en els anys quaranta i cinquanta del segle passat a aspirar a transformar la societat perquè acceptés la diversitat afectivosexual, familiar i de gènere.

El moviment LGBTI català ha celebrat en 2017 el 40è aniversari de la primera manifestació

de l'Orgull a Catalunya i a l'Estat espanyol, que es va produir a Barcelona el 26 de juny de 1977. El Movimiento Español de Liberación Homosexual (MELH), que es va crear el 1970, va ser la primera entitat LGBTI catalana i espanyola i l'any 1975 es va transformar en el Front d'Alliberament Gai de Catalunya (FAGC).

La primera lluita del moviment LGBTI va ser antirepressiva i per la despenalització de l'homosexualitat i de la *transsexualitat*, cosa que es va aconseguir a l'Estat espanyol el 1979 amb la derogació de la Llei de perillositat social. Durant els anys vuitanta i noranta s'hi va afegir la lluita pel dret a la salut sexual i contra l'estigma del VIH-SIDA. Paral·lelament es va afrontar la lluita perquè l'Organització Mundial de la Salut despatologitzés el fet de ser persona LGBTI: una reivindicació aconseguida per l'homosexualitat el 1991 i pendent encara per al moviment *trans*.

En 1998 a Catalunya es va aprovar la Llei d'unions estables de parella, que reconeixia de forma institucional les parelles d'homosexuals i de lesbianes. En 2005, l'Estat espanyol va ampliar el dret a matrimoni i adopció a les parelles de gais o de lesbianes i en 2007 es va aprovar la Llei d'identitat de gènere —que alguns col·lectius *trans* titllen de "patologitzadora"—, totes dues d'àmbit estatal i que van suposar passos endavant en la igualtat legal. Tots aquests canvis socials van obrir les portes a un major reconeixement social i al desprestigi de les institucions i fonts informatives LGBTI-fòbiques.

En l'actualitat, el moviment LGBTI està posant sobre la taula reivindicacions i discriminacions sectorials i invisibles fins ara per a la societat i està reclamant la garantia efectiva dels drets del col·lectiu en diferents àmbits, cosa que es concreta amb legislacions antidiscriminatòries. Fruit d'això, el Parlament de Catalunya va aprovar la llei antidiscriminatòria el 2014, de la qual el moviment LGBTI català reclama el desplegament. Actualment se n'està debatent a les Corts Valencianes una de similar i també al Congrés espanyol.

La invisibilitat de lesbianes i de persones *trans*, les discriminacions al món de l'empresa, en l'esport, a les festes populars, en l'ensenyament, a l'Exèrcit i als cossos policials comencen a ser abordades per la llei, per les institucions i també pels mitjans. En aquest camí de conscienciació, el moviment LGBTI ha generat diferents diades tematitzades amb

l'objectiu de ser presents a l'agenda mediàtica i així poder sensibilitzar la societat:

19 de febrer, diada contra l'LGBTI-fòbia en l'esport

31 de març, diada de la visibilitat *trans*

26 d'abril, diada de la visibilitat lèsbica

17 de maig, diada contra l'LGBTI-fòbia

28 de juny, diada per l'alliberament LGBTI o Orgull LGBTI

23 de setembre, diada per la bisexualitat

22 d'octubre, diada d'acció per la despatologització *trans*

20 de novembre, diada de la memòria *trans*

1 de desembre, diada per l'erradicació del VIH-SIDA

D'altra banda, la violència que pateixen les persones LGBTI ha estat molt de temps invisible. Tot i que el tractament informatiu de les discriminacions i de les agressions és millorable, ara té una major presència gràcies a, entre altres factors, la feina de l'Oficina Antidiscriminatòria del Front d'Alliberament Gai de Catalunya des dels anys noranta del segle passat. En 2001 es va convertir en l'Observatori contra l'Homofòbia i ha estat pioner a l'Estat espanyol en la tasca de denúncia pública de l'LGBTI-fòbia. Actualment arreu de l'Estat espanyol s'han creat nous observatoris contra l'LGBTI-fòbia: l'espanyol (2013), el madrileny (2016) i el valencià (2017).

LA PRESÈNCIA ALS MITJANS

Armand de Fluvià i Jordi Petit van protagonitzar en 1978 les primeres aparicions televisives no estigmatitzants de persones LGBTI. Fluvià va participar en un programa de la desconexió de Catalunya de TVE i alguns mesos més tard tots dos van assistir a *La clave*, un popular programa de TVE que es veia arreu de l'Estat espanyol.

Durant el franquisme i els primers anys de democràcia, les referències majoritàries al col·lectiu eren negatives, amb invisibilització, ridiculització, criminalització, marginalitza-

ció o espectacularització. L'homosexualitat o la *transsexualitat* eren presentades com un delictes, com una malaltia o com un pecat. D'aquesta situació en dóna una explicació detallada l'activista LGBTI Beatriz Gimeno al seu article "[Los medios de comunicación y el tratamiento de la homosexualidad en los años de la transición](#)".

L'acció reivindicativa del moviment LGBTI ha reduït la violència simbòlica que han patit i pateixen les persones LGBTI als mitjans de comunicació, especialment en comparació dels primers anys de la democràcia espanyola. L'èxit principal ha estat que les fonts LGBTI-fòbiques han quedat desautoritzades en els mitjans de comunicació catalans i espanyols de majors audiències (excepte en aquells que tenen una línia editorial més ultraconservadora o ultrareligiosa). El segon gran èxit ha estat aconseguir que les reivindicacions del col·lectiu siguin presents als mitjans i que la diversitat afectivosexual, familiar i de gènere siga més visible, tot i les carències que encara existeixen.

LA REGULACIÓ LEGAL DELS DRETS DE LES PERSONES LGBTI ALS MITJANS

A Catalunya disposem d'un marc legal avançat que no solament reconeix la igualtat legal, sinó que demana polítiques institucionals per fer efectiva la igualtat i per combatre la discriminació. Es tracta de la llei pels drets de les persones LGBTI i contra l'LGBTI-fòbia del 2014, la llei 11/2014. Tot i això, el moviment LGBTI català, que la va promoure entre el 2012 i el 2014, en reclama amb insistència el desplegament total.

Aquest text legal té un apartat específic sobre els mitjans de comunicació i el seu paper en l'avanç cap a la igualtat social, tot i que no està plenament desenvolupat. No és l'únic model a l'hora de garantir els drets mediàtics del col·lectiu: en altres països, com ara l'Argentina, la regulació sobre la protecció dels drets del col·lectiu LGBTI als mitjans havia estat inclosa en una llei general sobre mitjans audiovisuals.

ARTICLE 15. MITJANS DE COMUNICACIÓ

El Consell de l'Audiovisual de Catalunya, amb relació als mitjans de comunicació, ha de:

- a)** Vetllar perquè el codi deontològic dels mitjans de comunicació no vulneri els principis d'aquesta llei pel que fa al respecte a l'orientació sexual, la identitat de gènere, l'expressió de gènere i les diverses expressions afectives.
- b)** Establir recomanacions sobre els usos lingüístics i el tractament i l'ús de les imatges amb relació a l'homosexualitat, la bisexualitat, la transidentitat i la intersexualitat.
- c)** Vetllar perquè els continguts dels mitjans de comunicació i la publicitat que s'hi emeti siguin respectuosos amb les persones LGBTI.
- d)** Vetllar perquè els mitjans de comunicació tractin amb normalitat la diversitat d'opcions afectives i sexuals, de models diversos de família i d'identitat o expressió de gènere, de manera que s'afavoreixi la visibilitat de referents positius.
- e)** Vetllar perquè els mitjans de comunicació mostrin en la programació la diversitat pel que fa a l'orientació sexual, la identitat de gènere i l'expressió de gènere i pel que fa als models de família.
- f)** Fer un seguiment de les informacions que ofereixin un tractament contrari a la diversitat sexual, la identitat de gènere o l'expressió de gènere i fer-ne un recull periòdic. L'informe que en resulti s'ha de lliurar al Síndic de Greuges, al Parlament de Catalunya i al Consell Nacional de Lesbianes, Gais, Bisexuals, Transgènere i Intersexuals.

El Consell de l'Audiovisual de Catalunya, com a encarregat de desenvolupar aquest apartat de la llei, ha començat a implementar les accions següents:

- © L'Oficina d'Atenció al Ciutadà del Consell de l'Audiovisual de Catalunya (CAC) recull també denúncies contra l'LGBTI-fòbia i, fins i tot, actua d'ofici.
- © Ha elaborat un [informe sobre la presència a Internet de continguts susceptibles de justificar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia que han estat denunciats davant de la Fiscalia](#).
- © Des del CAC s'ha elaborat un manual per a periodistes: Recomanacions sobre el tractament de les persones lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals (LGBTI) als mitjans audiovisuals, del 2017. Des del Fòrum d'Entitats del CAC es va promoure en 2010 el document Les formes de discriminació per motius d'orientació sexual i d'identitat de gènere en els mitjans de comunicació audiovisual, que també serveix de referent en la matèria.

ME

TO

DO

LO

GI

A

OBJECTIUS I DELIMITACIÓ DE L'ESTUDI I ELEMENTS D'ANÀLISI

Aquest informe té com a objectiu analitzar el tractament informatiu del col·lectiu de persones lesbianes, gais, bisexuals, transsexuals i intersexuals (LGBTI). La metodologia emprà elements quantitius tant de l'anàlisi de presència dels col·lectius LGBTI com dels elements que hi ha presents i de l'enfocament que es fa de les informacions o dels elements que hi intervenen.

PARAULES CLAU

Les paraules clau que s'utilitzen per fer la recerca de la mostra que s'ha analitzat en el present informe han estat:

Gai, lesbiana, lèsbic, bisexual, transsexual, transgènere, intersexual, bisexualitat, transsexualitat i homosexualitat. Inclou el singular i el plural.

LGBTI (amb les variants *LGTBI, LGTB i LGBT*), *LGTBI-fòbia, homofòbia, transfòbia, bifòbia, lesbofòbia*. S'hi inclouen també els adjectius (*LGBTI-fòbic, homofòbic, lesbofòbic, transfòbic i bifòbic*). S'hi han tingut en compte les variants de gènere, així com el singular i el plural.

MITJANS ANALITZATS

En aquest informe s'han analitzat els principals mitjans de comunicació impresos i digitals d'àmbit català a data de novembre del 2017.

- 📍 *Nació Digital*
- 📍 *Vilaweb*
- 📍 *Ara*
- 📍 *El Periódico*
- 📍 *La Vanguardia*

Segons l'[OJD interactiva de mitjans en català del novembre del 2017](#), els mitjans més llegits eren, per aquest ordre: *Ara*, *Nació Digital* i *Vilaweb*.

En premsa escrita i segons dades de l'[Estudi General de Mitjans fet públic a 30 de novembre de 2017](#), els tres mitjans impresos d'àmbit català amb més audiència eren, per aquest ordre: *La Vanguardia*, *El Periódico* i *Ara*.

En total, s'hi han analitzat un total de 319 notícies: repartides entre 96 d'*El Periódico*, 86 de *Vilaweb*, 49 de *Nació Digital*, 50 d'*Ara* i 38 de *La Vanguardia*. En el cas dels digitals *Vilaweb* i *Nació Digital*, s'han analitzat les edicions digitals disponibles; en canvi, en el cas d'*Ara*, d'*El Periódico* i de *La Vanguardia*, se n'ha analitzat la versió impresa, disponible en línia en PDF.

PECES INFORMATIVES ANALITZADES

S'hi han tingut en compte només les peces informatives (reportatges, entrevistes, notícies, breus, cròniques i crítiques) i se n'han exclòs els articles d'opinió o la informació patrocinada tant per empreses o entitats privades com per institucions públiques. Tampoc no s'hi han analitzat les notícies aparegudes als suplementos no diaris.

PERÍODE ANALITZAT

Segons el tipus de notícies

a) De temàtica LGBTI: quan s'informa sobre la situació del col·lectiu LGBTI, quan és el tema més important de la notícia o quan el o la protagonista és LGBTI i el tema marca la notícia. A l'informe se n'analitzen 267 notícies.

En el primer cas, establim com a període d'anàlisi de les notícies de temàtica LGBTI de l'1 de maig de 2017 al 31 d'agost de 2017.

S'escull aquest període per la significació que té per al col·lectiu. En aquests mesos se celebren dues de les diades més importants: el 17 de maig és la diada internacional contra l'LGBTI-fòbia i el 28 de juny és la diada internacional per l'alliberament LGBTI. Les informacions sobre l'Orgull LGBTI apareixen en els mitjans durant els mesos de juny i de juliol; per això s'hi ha inclòs aquests dos mesos. A més, s'hi ha afegit el mes d'agost perquè se celebra el Circuit Festival, el major esdeveniment internacional de turisme LGBTI, que té lloc a Barcelona i en 2017 es va celebrar entre el 5 i el 20 d'agost. Incloure el juliol i l'agost (dels mesos turístics de l'any) dóna marge per analitzar el tractament informatiu del turisme i oci LGBTI amb una major mostra.

b) Només com a menció, quan no és la temàtica central. En el cas de notícies que només tenen mencions del col·lectiu LGBTI

però en les quals és un tema secundari, el període analitzat és menor perquè les diades LGBTI esmentades no hi tenien ni hi havien de tenir influència: de l'1 al 31 de maig. Se n'han trobat 52 informacions.

ELEMENTS ANALITZATS

De forma genèrica s'han analitzat els elements següents en les peces seleccionades:

Fonts informatives: se cita el moviment LGBTI com a font? Estan desautoritzades les fonts LGBTI-fòbiques? Quina és la presència de fonts institucionals (Administració, policia i justícia)?

Diversitat interna del col·lectiu LGBTI: per a això s'hi ha tingut en compte la quantitat de vegades que apareixen les paraules clau corresponents a cada col·lectiu (*gai* o *homosexual*, *lesbiana*, *bisexual*, *transsexual* o *intersexual*) al titular i al subtítol de cada informació. També s'hi ha tingut en compte la localització territorial de la notícia (Barcelona i àrea metropolitana, comarques (la resta de Catalunya excepte Barcelona i l'àrea metropolitana), Catalunya (quan el marc territorial és tot el país), l'Estat espanyol o internacional). A més, s'hi ha analitzat la presència de majors de 50 anys entre els testimonis o les persones que eren protagonistes dels fets: a les imatges i als continguts informatius.

A quins temes específics es vincula el col·lectiu LGBTI: les dades obtingudes sobre temàtiques s'encreuen al repartiment de les notícies per seccions. Per poder realitzar l'anàlisi, s'ha establert una sèrie de temàtiques:

🕒 **Discriminació de les persones LGBTI:** tots aquells casos de discriminacions o d'agressions patides per LGBTI-fòbia.

🕒 **Orgull LGBTI:** informacions vinculades a la celebració del 28 de juny, dia de l'alliberament LGBTI.

🕒 **Drets i polítiques institucionals per al col·lectiu LGBTI:** tots aquells drets, serveis i polítiques desenvolupades per les administracions per garantir de forma efectiva els drets del col·lectiu.

🕒 **Activisme LGBTI:** totes aquelles notícies relacionades amb el moviment

LGBTI, els seus debats o les seues accions de protesta i denúncia de discriminació LGBTI-fòbica.

📍 **Cultura, art, espectacles i mitjans i persones LGBTI:** informacions vinculades a la presència de persones LGBTI del món de la cultura, de l'art, dels mitjans i dels espectacles o quan alguna de les obres tenen aquesta temàtica.

📍 **Història del collectiu i del moviment LGBTI:** tota aquella referència històrica al moviment LGBTI (aniversaris, moment de creació del moviment, història de la repressió i violència o discriminació patides per aquest collectiu).

📍 **Agressions a persones LGBTI:** agressions o violència físiques patides per persones LGBTI.

📍 **Ensenyament i persones LGBTI:** la situació de les persones LGBTI en l'ensenyament, tant les situacions de *bullying* com les polítiques de l'Administració per solucionar-ho, com ara la presència de la diversitat afectivosexual, familiar i de gènere als continguts educatius.

📍 **Matrimoni igualitari:** reconeixement i debat sobre el dret a matrimoni de les parelles de gais i de lesbianes.

📍 **Turisme i "mercat" LGBTI:** totes aquelles informacions que parlen del collectiu LGBTI com un segment de mercat per al qual es dissenyen serveis o productes específics, com ara el turisme.

📍 **Esport i persones LGBTI:** polítiques per la visibilitat de les persones LGBTI en l'esport i per combatre l'LGBTI-fòbia en aquest àmbit.

📍 **Adolescència i família i persones LGBTI:** vivències o situacions específiques de les persones LGBTI a l'adolescència o al si de la família (incloent-hi situacions LGBTI-fòbiques), a més de les reivindicacions de les famílies LGBTI.

📍 **Visibilitat LGBTI en política:** càrrecs polítics institucionals o líders de partits polítics que fan públic que són perso-

nes LGBTI o reivindiquen la visibilitat de la seua condició com a persones LGBTI.

📍 **Immigració i persones LGBTI:** abordatge específic dins del collectiu de les persones migrades i la seua visibilitat als mitjans.

📍 **Exèrcit i persones LGBTI:** la discriminació o no acceptació de persones LGBTI a l'Exèrcit.

📍 **Persones LGBTI a l'empresa:** situacions de discriminació laboral pel fet de ser persona LGBTI, reconeixement o reivindicació de drets i bones pràctiques per la inclusió de la diversitat afectivosexual, familiar i de gènere.

📍 **Salut sexual i persones LGBTI:** campanyes de prevenció, informes, reconeixement de drets o reivindicacions sobre salut on s'inclouen les persones LGBTI.

📍 **Presó i persones LGBTI:** drets de les persones LGBTI i LGBTI-fòbia a les presons.

📍 **Gent gran LGBTI:** especificitat de les persones grans LGBTI, tant la discriminació que poden patir als serveis socials o sanitaris com per la necessitat de serveis i d'espais de trobada específics.

📍 **Explotació sexual de persones LGBTI:** casos de prostitució forçada per a persones LGBTI.

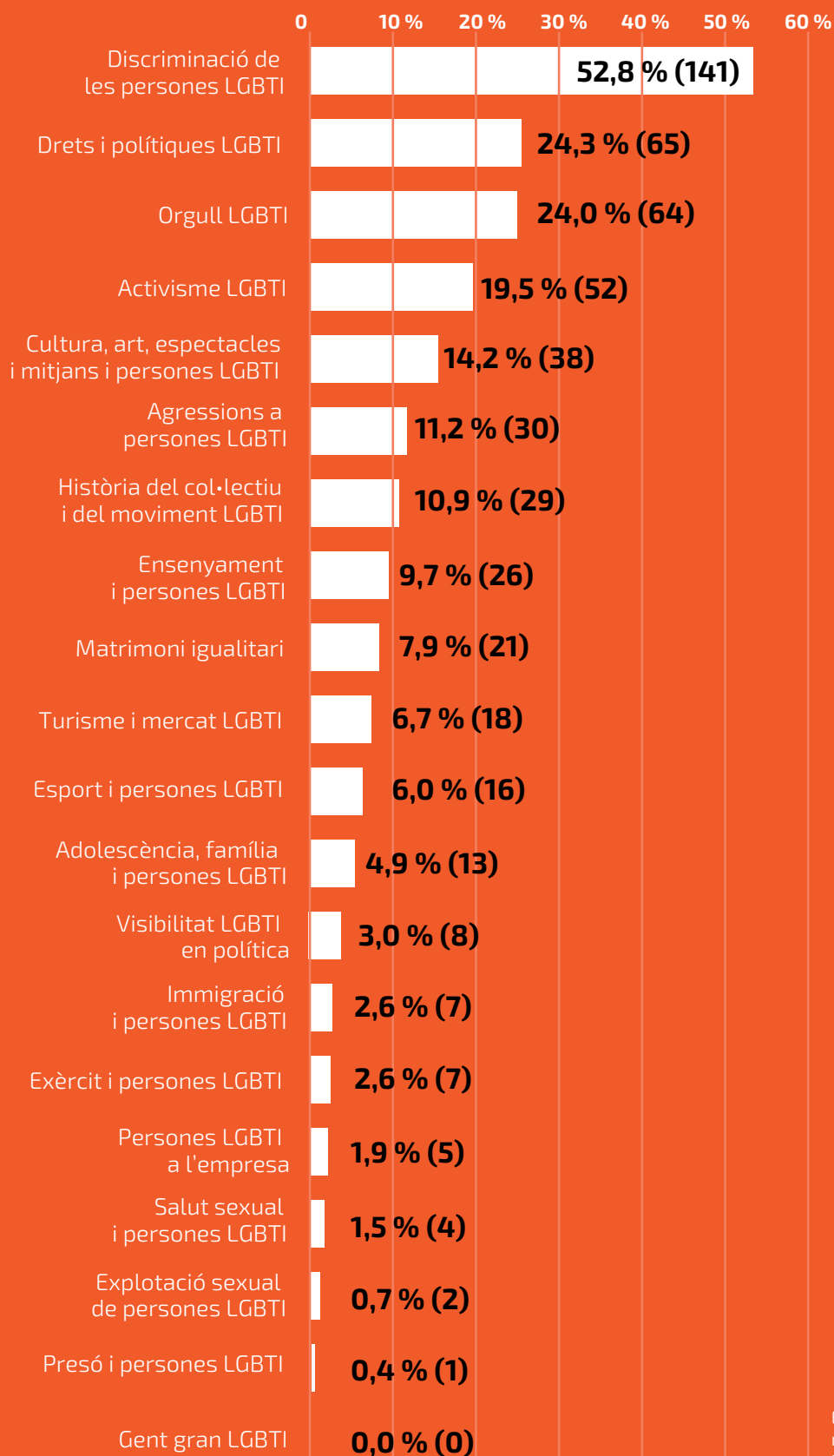
Una mateixa notícia pot contenir més d'una temàtica i, per això, els percentatges sumen més del 100%, perquè s'han tret sobre el total de notícies (267) i no sobre el total de vegades que les temàtiques han estat abordades.

NO TÍ CI ES

CENTRADES EN EL COL·LECTIU LGBTI

La presència del col·lectiu LGBTI a les informacions analitzades s'ha dividit en dues modalitats: quan la temàtica LGBTI és central en la notícia i quan és només una menció dins d'una notícia d'un altre tema. En aquest apartat s'han abordat les subtemàtiques existents quan s'informa sobre el col·lectiu LGBTI.

Subtemàtiques existents quan s'informa sobre el col·lectiu LGBTI

Els percentatges sumen més del 100% perquè hi pot haver més d'una temàtica en una mateixa notícia.

ELS TEMES PRINCIPALS: DISCRIMINACIONS, DRETS I POLÍTIQUES INSTITUCIONALS PER A PERSONES LGBTI, ORGULL LGBTI

Les situacions de discriminació són el motiu més important a l'hora de generar notícies al voltant del col·lectiu LGBTI. Gairebé el 53% de les peces analitzades contenen alguna menció d'aquesta temàtica. El segon lloc és per a les informacions que aborden el desenvolupament de polítiques institucionals per garantir els drets de les persones LGBTI, mentre que les mencions de l'Orgull LGBTI ocupen el tercer lloc. Aquests dos temes apareixen en un percentatge molt similar, al voltant del 24% de les notícies analitzades respectivament.

Per sobre del 10% hi ha temes com ara l'activisme, la cultura, la història o les agressions. L'activisme (les protestes reivindicatives i les informacions sobre el mateix moviment LGBTI) és present al 19% de les notícies, mentre que hi ha mencions vinculades a cultura, art, mitjans i xarxes al 14% de les peces analitzades, cosa que el converteix en un tema de visibilitat alternatiu i positiu. L'11% de les informacions relaten casos d'agressions i violència físiques. D'altra banda, la història o moments històrics de la cultura i el moviment LGBTI són esmentats en l'11% de les informacions. La resta de temes estan per sota del 10%, com ara ensenyament, turisme, esport o sobre el reconeixement legal del matrimoni entre persones del mateix sexe. Adolescència i família no arriba al 5% i té una certa presència, i no se situa entre els menys visibles.

TURISME I QUOTA DE MERCAT LGBTI

Gairebé el 7% de les informacions fa referència al turisme LGBTI o al col·lectiu com un segment de mercat. És un subtema que apareix especialment en les informacions sobre el Circuit Festival, que se celebra a Barcelona durant el mes d'agost i a l'Orgull LGBTI (entre finals de juny i principis de juliol).

Les informacions sobre la celebració de l'Orgull solen incloure dades o mencions de l'impacte econòmic que té sobre la ciutat (especialment Barcelona, però aquest any també ha passat a Madrid, on se celebrava el WorldPride). Fins i tot, s'arriba a donar veu a les associacions d'hostalers.

Si bé és comprensible que un enfocament econòmic aparega en informacions sobre el

Circuit, quan s'informa sobre l'Orgull és més qüestionable, ja que és una diada reivindicativa i enfocada a drets. Més quan l'Orgull suposa el 24% de les informacions generades. Aquesta visió de "mercat" pot generar una certa confusió sobre si les persones LGBTI són un col·lectiu discriminat o un segment de mercat. I de retruc pot tenir repercussions i donar la imatge que tot està aconseguit i, per tant, en la visibilitat de les reivindicacions de drets per al col·lectiu. Per tant, seria important matisar i contextualitzar, sempre que es fa un enfocament de mercat, sobre les situacions de discriminació que encara pateix el col·lectiu.

Quan s'informa sobre el segment de mercat específicament LGBTI, es fa una generalització excessiva i s'atribueix a tot el col·lectiu l'opció de l'oci nocturn. És el cas del Circuit, presentat com la gran oferta d'oci i turisme LGBTI, quan hi ha persones LGBTI en totes les ofertes d'oci i de turisme però que no són visibles als mitjans. Aquesta pràctica distorsiona la imatge real del col·lectiu perquè no reflecteix de forma equilibrada les vivències de les persones LGBTI, que van molt més enllà de l'oci nocturn quant a opcions d'oci.

Les altres formes d'oci són invisibilitzades; només la Mostra de Cinema LGBTI Fire, organitzada pel Casal Lambda, ha estat present a l'Ara amb una única notícia: "El Fire!! més combatiu clama per la normalitat del col·lectiu LGBTI". Tampoc no són visibles ni els diferents grups excursionistes LGBTI o les diferents activitats d'oci i esportives que organitza Panteres Grogues, l'associació LGBTI d'esports o les que ofereixen les diferents entitats LGBTI del país.

De fet, el mateix Circuit organitza activitats culturals i diürnes: cicle de cinema, exposicions i xerrades (sobre VIH, discriminació laboral, relacions de parella, història, art, mitjans, etc.). Aquestes activitats podrien ser una bona excusa per elaborar reportatges que aprofundiren en la situació de discriminació que encara pateix el col·lectiu i que resten com una oportunitat perduda.

Per exemple, quan *El Periódico* parla d'"El Circuit gai pren BCN en format XXL" i qualifica Barcelona com la "Capital LGBTI de l'estiu. La cita mundial d'homosexuals i lesbianes s'allargarà durant 16 dies", torna a recaure en el tòpic de l'oci nocturn, d'hipervisibilitzar els gais joves i invisibilitzar la resta i redueix la situació del col·lectiu a una simple acumulació d'indicadors econòmics amb expressions com "genera ingressos" o "homosexuals d'alt

pressupost". El mateix mitjà fa una anàlisi molt superficial del festival i de la situació del col·lectiu a la notícia "Les noies només volen... divertir-se", en la qual s'afirma que "La festa del Festival Circuit a Illa Fantasia atrau nombroses dones heterosexuales que busquen un espai on ningú les miri, desitgi o intenti lligar amb elles". En aquesta darrera peça, tot i que s'hi dóna veu a persones LGBTI, s'hi perd l'oportunitat de visibilitzar la perspectiva de *trans* o de lesbianes, i s'hi prioritza la de dones heterosexuales.

Tampoc no són gaire visibles a la informació apareguda en mitjans altres tipus de serveis o productes de mercat destinats a persones LGBTI. Només en el cas de *La Vanguardia* amb la notícia: "Sumarroca ja fa més cava que vi amb un producte per al mercat gai", però és l'únic cas en què una notícia sobre aquesta temàtica apareix a la secció d'Economia.

PERSONES LGBTI I ESPORTS

Les informacions que mencionen el tema de l'esport i persones LGBTI o LGBTI-fòbia suposen el 6,0%, però en la gran majoria dels casos fan referència al Pride, que en 2017 es va dedicar a l'LGBTI-fòbia en l'esport. Aquestes mencions solen estar sobretot a Societat. De fet, a la secció d'Esports s'han trobat només dues notícies vinculades a temàtica LGBTI, i és la que té menys informacions sobre el col·lectiu. Una d'aquestes és "El partit impossible", de *La Vanguardia*, en la qual s'explica la disputa entre les dues extennistes Martina Navratilova i Margaret Court. Court "ha criticat que el tennis actual "estigui ple de lesbianes", mentre que Navratilova va retreure els punts de vista "racistes i homòfobs" de la primera. L'altra notícia és un breu: "La LFP denuncia càntics de la grada d'animació", a *l'Ara*, referida a uns cants homòfobs contra el jugador Michel per part d'uns aficionats. Ells dos únics articles que apareixen a la secció d'Esports amb temàtica LGBTI no acaben d'analitzar ben bé ni la falta de visibilitat del col·lectiu, ni la discriminació que pateix en aquest àmbit.

Un exemple de bona pràctica és l'article "Crits, cops, grades i armaris", publicat a *l'Ara*, que explica com el futbol a Espanya "està empel·lat d'homofòbia, cridanera o latent, i només al Regne Unit comença a detectar-se reflexió i un tímid diàleg" i en el qual es parla del cas de l'àrbitre Jesús Tomillero, que va haver de deixar la seua professió pel fet de ser visiblement

gai. Un article que menciona l'entitat d'esportistes LGBTI catalana, Panteres Grogues, i el grup d'aficionats LGBTI de l'Arsenal, Gay Gooners. Una peça exemplar, publicada per la proximitat de l'Orgull, que té un enfocament plural i divers i aborda la problemàtica de l'LGBTI-fòbia en l'esport però que, malauradament, no és a la secció d'Esports, sinó que és publicada a Societat.

De fet, la de l'article de *l'Ara* és l'única menció que obté Panteres Grogues, una de les entitats LGBTI més grans del país. No obté més mencions ni per les competicions esportives que celebra (va organitzar anys enrere una trobada europea d'esportistes LGBTI), ni per la seua tasca de denúncia de l'LGBTI-fòbia en l'esport.

En darrer lloc, s'ha de destacar la informació a la notícia "El revés de Feliciano", a *El Periódico*, que aborda els rumors, iniciats per la seua exparella en un programa del cor, sobre l'homosexualitat del tennista Feliciano López. La notícia és un exemple de mala pràctica i frivoltzació de la diversitat afectivosexual, familiar i de gènere convertida en objecte de xafardeig sense contrastar amb la font afectada. En cap moment aquests rumors tampoc no serveixen per plantejar el tabú i les dificultats de ser esportista i visiblement LGBTI, o l'LGBTI-fòbia que poden patir, sinó que passa a ser un element més d'espectacle.

ELS TEMES MENYS VISIBLES

Hi ha temes que són pràcticament invisibles i que estan per sota del 3% de mencions: la visibilitat en política (que sol ser present a la secció d'Internacional) no té gaire pes informatiu. Tot i això, són remarcables les notícies sobre la ultradreta alemanya i francesa amb líders que no amaguen la seua condició sexual des d'ideologies polítiques històricament hostils. El mateix passa amb la immigració i les persones LGBTI, que surt a partir d'informacions sobre refugiats o en seccions específiques d'entrevista. Altres temes com la situació del col·lectiu LGBTI a l'Exèrcit només han tingut presència a partir del vet a les persones *trans* del president dels Estats Units, Donald Trump.

La referència a la situació de les persones LGBTI a les empreses és molt reduïda i apareix a la secció de Societat. Només hi ha 5 notícies respecte a això, una de les quals és sindical: "Uns 100 treballadors de CCOO criden a no

«abaixar la guàrdia» contra l'LGTBI-fòbia", a Vilaweb, coincidint amb el 17 de maig, i dues més es refereixen als resultats de l'informe Aequalis sobre les millors pràctiques empresarials d'inclusió LGBTI a Espanya. Si els protagonistes no fossin LGBTI, aquestes informacions probablement s'haurien ubicat a la secció d'Economia. Altres temes com ara l'explotació sexual i la prostitució forçada de persones transsexuals són tractats en ambdós casos com a breus a Nació Digital i a l'Ara amb titulars molt similars i informatius. La situació del col·lectiu trans a la presó de Brians 2, a Barcelona, a El Periódico, amb "Empresonades amb homes", té només una notícia i un tractament que reconeix les seues reivindicacions.

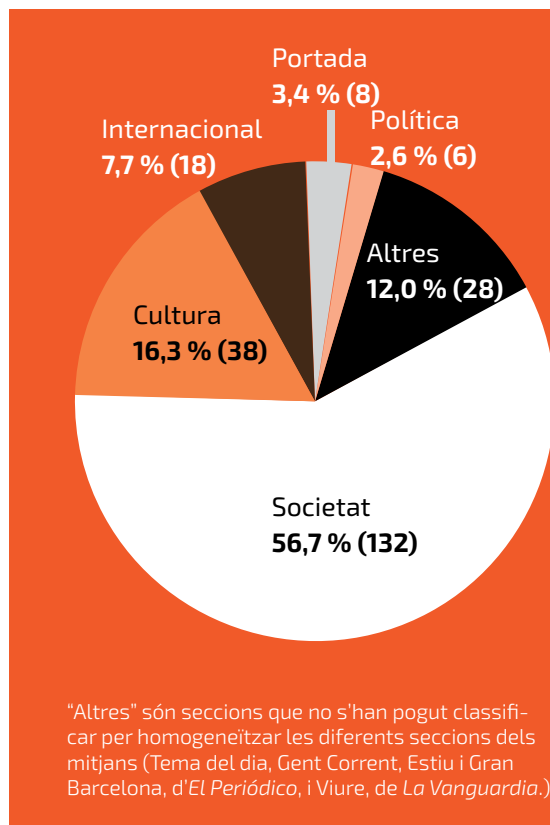
Pel que fa a l'especificitat de la situació de les persones LGBTI de més de 65 anys o dependents, és invisibilitzada als mitjans: no hi ha cap menció d'aquest tema, ni cap imatge de persones majors de 50 anys (a excepció d'aquelles informacions que aborden la història del moviment).

SALUT SEXUAL I PERSONES LGBTI: POC PES INFORMATIU, TRACTAMENT AMB ESTEREOTIPS

La salut sexual vinculada al col·lectiu LGBTI és un altre tema poc visible: només hi ha quatre informacions. En la notícia que rep un pitjor tractament, titulada "Més de la meitat dels seropositius ja tenen accés al tractament", de La Vanguardia, es refereix a col·lectius afectats i no a pràctiques: "El 80% de les noves infeccions el 2016 a escala global (excloent l'Àfrica subsahariana) van tenir lloc entre treballadors sexuals, consumidors de drogues injectables, presos, transsexuals i homosexuals i les seves parelles".

La conclusió principal que es pot extraure, segons les dades del present informe, és que en l'actualitat no es relaciona informativament el col·lectiu LGBTI ni amb la salut sexual en general, ni amb el VIH. Tot i això, aquest tema necessitaria una anàlisi específica sobre com es tracten les informacions sobre salut sexual i col·lectiu LGBTI amb un període més ampli i analitzant especialment les referides a la PrEP (sigla en anglès de profilaxi preexposició, una estratègia de prevenció del VIH) i a les anomenades chemsex, informacions per veure com estan enfocades: si de forma rigorosa o més i des d'una certa culpabilització del col·lectiu.

LES SECCIONS

Les notícies centrades en el col·lectiu LGBTI solen estar ubicades a la secció de Societat, en més de la meitat dels casos. Cultura és la segona secció amb més notícies de temàtica LGBTI, que més que duplica Internacional, i esdevé un tema i una secció de visibilitat més enllà de Societat. En canvi, a seccions com Política, Economia o Esports pràcticament no n'hi ha: fins i tot temes que haurien d'anar en aquestes seccions salten a Societat, en els quals són protagonistes les persones LGBTI. Per exemple, d'una informació de balanç sobre el desplegament de la llei pels drets de les persones LGBTI i contra l'LGTBI-fòbia com ara "Progrés i limitacions del reconeixement dels drets LGTBI als Països Catalans", a Vilaweb, o "El col·lectiu gai denuncia una altra demora de la llei antihomofòbia", a El Periódico, se'n parla a Societat i no a Política. Quan es parla d'un esportista LGBTI i això centra el tema, la notícia salta a Societat. Amb les notícies referides a l'LGTBI-fòbia en l'esport o a l'acceptació de la diversitat afectivosexual, familiar i de gènere en les empreses passa el mateix.

Hi ha també 8 ocasions en què les notícies han estat portada en els tres mitjans impresos: La Vanguardia, El Periódico i l'Ara (cal tenir en compte que els altres dos mitjans analitzats són digitals).

08/06/2017, Ara: "Contra l'homofòbia"

12/06/2017, *El Periódico*: "LGTBI, un orgull de l'arc de Sant Martí"

30/06/2017, *El Periódico*: "Madrid es bolca amb l'orgull gai"

01/07/2017, *La Vanguardia*: "Capital mundial de l'Orgull Gai"

01/07/2017, Ara: "Alemanya dona el sí al matrimoni homosexual"

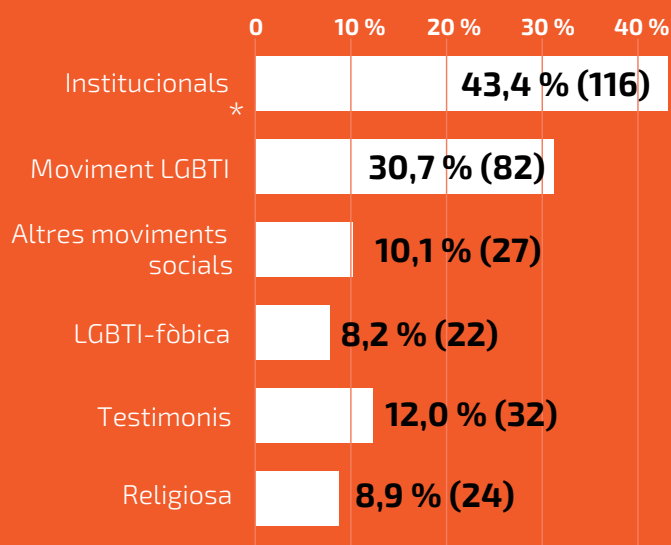
01/07/2017, *El Periódico*: "Alemanya legalitza el matrimoni homosexual"

02/07/2017, *El Periódico*: "Molt orgull a Madrid"

09/07/2017, *El Periódico*: "Orgull BCN"

La majoria de les portades tenen a veure amb la celebració de l'Orgull LGBTI, i en dues ocasions amb l'aprovació del matrimoni per a persones LGBTI a Alemanya i que coincidia amb els actes reivindicatius per l'Orgull. Només una té a veure amb un altre tema, que són les protestes que van provocar les declaracions LGBTI-fòbiques d'un professor de Lleida.

LES FONTS

* Policia, partits polítics, administracions o fonts judicials.

Sumen més del 100% perquè hi pot haver diversos tipus de fonts alhora en una mateixa informació.

El 21,3% de les informacions analitzades no tenen una font explícita.

Gairebé el 44% de les informacions analitzades citen fonts institucionals (policials, judicials o de l'Administració) del total d'informacions que inclouen mencions explícites de les fonts. Aquest alt percentatge té a veure amb el fet que el 24% de les informacions fa referència a les polítiques institucionals LGBTI. A més, quan es parla d'agressions, en molts casos se'n parla a partir de fonts judicials o policials.

Una dada alarmant és que més de les dues terceres parts de les informacions analitzades no tenen com a font el moviment LGBTI; si s'acudís a les entitats, hi hauria més opcions que la notícia tingués context, testimonis i una visió més acurada. El 10% fa referència a altres fonts: organitzacions juvenils, sindicats, associacions de drets humans o les entitats d'assistència als refugiats. I només el 12% inclou fonts testimonials.

FONTS LGBTI-FÒBIQUES

El 8,1% de les peces analitzades inclou fonts LGBTI-fòbiques referides especialment a fonts eclesiàstiques (el bisbe de Solsona, Xavier Novell, o el mossèn de l'Hospitalet de Llobregat, Custodio Ballester) o que són civils però d'ideologia religioses com ara Hazte Oír. Hi ha també dos casos excepcionals, que visualitzen la diversitat del cristianisme i del moviment LGBTI: dues informacions en què *Vilaweb* dona veu també al pluralisme de posicions dins del cristianisme, com ara "Un capellà del Fòrum Ondara critica l'actitud «inamovible» del bisbe Novell en relació amb els homosexuals", i dins del moviment LGBTI i del cristianisme alhora, quan s'assenyala que "Una associació de cristians homosexuals denuncia «l'obsessió malaltissa» del bisbe de Solsona contra els gais i lesbianes".

En el cas de notícies referides a les declaracions polèmiques del bisbe de Solsona i del mossèn de l'Hospitalet, si bé no són presentades com a fonts legitimades, hi ha elements a tenir en compte:

- ⊗ No sempre s'hi consulta el moviment LGBTI per elaborar la informació.
- ⊗ No s'hi usa sempre el concepte *LGBTI-fòbia* per definir les declaracions dels eclesiàstics, que emmarcaria en el discurs d'odi aquest tipus de discursos.
- ⊗ No s'hi cita la llei catalana pels drets de les persones LGBTI i contra

L'LGBTI-fòbia ni s'hi diu que podria estar incorrent en delictes d'odi.

Amb tot, quan s'aborda, en la majoria d'ocasions se citen condemnes i reprovacions per part del moviment LGBTI i de polítics locals. En el cas de les declaracions LGBTI-fòbiques del bisbe de Solsona, Xavier Novell, hi ha exemples de desautorització a partir de fonts institucionals: "Cervera declara el bisbe de Solsona persona 'non grata' per les declaracions sobre l'homosexualitat" i "L'alcalde de Solsona demana al bisbe que es disculpi per les declaracions homòfobes" són dos exemples de notícies de *Nació Digital* de rebuig per part de les autoritats locals i, per tant, de desautorització del bisbe. I fins i tot apareixen notícies com ara "El bisbe de Solsona es disculpa finalment per la glossa sobre l'homosexualitat", de *Nació Digital*, en la qual una font LGBTI-fòbica ha de rectificar per la pressió social: "El bisbe de Solsona es remet a les paraules del papa Francesc i defensa que tota persona, independentment de la seva tendència sexual, ha de ser respectada en la seva dignitat i acollida amb respecte, procurant evitar tot signe de discriminació".

O, com en el cas d'un professor de filosofia de l'institut Samuel Gili i Gaya, de Lleida, en contra de l'homosexualitat a classe, també pot ser la Generalitat qui condemne: "El Govern veu «reproables» les afirmacions homòfobes d'un professor de Lleida", es titula a *Vilaweb*. A l'*Ara* mereixen al primer la portada "Contra l'homofòbia" titula amb imatges de la concentració d'alumnes contra l'LGBTI-fòbia que va tenir lloc a la capital de Ponent, mentre que *El Periódico* li dedica dues peces: "Un institut es rebella contra l'homofòbia d'un professor de filosofia" i "El professor de Lleida que criticava a classe l'homosexualitat demana perdó".

Si bé no seria just dir que no es dóna veu al moviment LGBTI, el que és cert és que no s'hi acudeix amb l'assiduitat que requeriria una informació contrastada. Hi ha informacions com ara la de *Nació Digital* que titula "L'Observatori contra l'Homofòbia demana al Govern «contundència» contra el bisbe de Solsona", en la qual el president de l'entitat, Eugeni Rodríguez, considera que "qüestionar les famílies LGTB fomenta el discurs de l'odi cap al col·lectiu" i demana "al Govern «contundència» contra el bisbe de Solsona". Hi ha titulars o enfocaments qüestionables, com ara la informació titulada "El bisbe de Solsona necessita escorta policial després d'oficiar dues confirmacions a Tàrrrega", a *Nació Digital*, que també reproduïx

La Vanguardia que és sensacionalista, ja que en cap moment les protestes del moviment LGBTI contra les declaracions del bisbe no van tenir un caràcter violent.

Una situació molt similar es va produir amb el rector de l'Hospitalet, Custodio Ballester, que va rebre crítiques per part de l'alcalde de la ciutat, Núria Marín. Amb tot, a vegades no es contrasta de forma suficient quan es publiquen fonts LGBTI-fòbiques. Un exemple és la informació de *Nació Digital* titulada "Arxivat l'expedient contra el capellà Custodio Ballester per les seves declaracions homòfobes". Aquest és un exemple de notícies en les quals no es contrasta amb el moviment LGBTI, ja que no se li ha demanat la seua opinió sobre l'aplicació de la llei i l'arxivament de l'expedient. Però també quan el mateix mitjà dóna veu al rector Custodio Ballester en una entrevista, amb el titular "La República catalana ve de la mà d'una idea esbiaixada de família i de l'avortament", però no dóna la contrarèplica en el mateix format ni a les entitats LGBTI locals ni a l'Observatori contra l'Homofòbia. Un altre exemple de font LGBTI-fòbica que no és contrastat amb el que opina el moviment és "Hazte Oír llançarà de nou una campanya del seu polèmic autobús i avança que n'hi haurà una altra d'«aèria» aquest estiu", de *Vilaweb*. Al mateix mitjà, a la notícia "La Generalitat arxiva l'expedient contra el rector de l'Hospitalet que va qualificar l'homosexualitat de «pecat gravíssim»", només es dóna veu al grup ultracatólic Hazte Oír, que "ha celebrat la decisió, que qualifica de «victòria davant les amenaces de la policia LGTBI catalana»".

En notícies d'àmbit internacional se citen fonts de partits ultraconservadors o ultrareligiosos com ara el Democratic Unionist Party (DUP) a Irlanda o partits d'extrema dreta a França, a Alemanya o als EUA, o règims polítics teocràtics en països de tradició islàmica. Lamentablement en massa casos en notícies d'aquest tipus no es dóna veu al moviment LGBTI, si bé això no vol dir que s'hi presentin aquestes fonts com a legítimes.

IMATGES

En la majoria d'ocasions es fan servir imatges de recurs per illustrar notícies centrades en temàtica LGBTI. Per exemple, quan es parla de la situació del col·lectiu en l'ensenyament, s'acompanya d'una imatge d'una aula o d'un centre; quan s'informa de les polítiques institucionals, s'empren imatges d'un plenari de

la institució, del logotip o de la seu, o, quan es parla d'una agressió, imatges de protestes, o la imatge d'algun dels protagonistes de la notícia, etc. Hi ha, però, un clar abús del recurs de la bandera LGBTI per il·lustrar informacions centrades en lesbianes, gais, bisexuals, *transsexuals* i *intersexuals*. A vegades s'agafen imatges molt cridaneres, potser massa, quan es fan tres pintades contra el bisbe de Solsona per les seues declaracions "LGBTI-fòbiques", que deien "666" i "God is gay", i que contribueixen més a generar polèmica que a explicar la situació de discriminació.

La representació mediàtica del col·lectiu es podria il·lustrar amb escenes de parelles LGBTI fent mostres d'afecte o de famílies LGBTI en situacions de quotidianitat que contribuirien a visibilitzar el col·lectiu. De fet, aquesta opció és poc habitual. La notícia titulada "Petició de presó per agredir dues noies que es feien un petó", de La Vanguardia, és un exemple de com il·lustrar adequadament una informació centrada en temàtica LGBTI: s'hi mostra una parella de dones agafades de la mà pel carrer i, per tant, s'hi visibilitza el col·lectiu i la violència que pateix en situacions quotidianes.

El més qüestionable en el cas de les imatges va referit a la il·lustració d'informacions sobre l'Orgull LGBTI i sobre el Circuit Festival. L'Orgull té un pes important en la imatge del col·lectiu: és quan tots els mitjans en parlen i en altres temes o èpoques de l'any no és tan visible, i no debades representa el 24% de les informacions analitzades en aquest informe. Llavors la imatge que se'n dona és important tant en el contingut escrit com en el visual. En aquest cas, es manté una tendència a seguir buscant allò "exòtic" o més cridaner, en lloc de *transmetre* una imatge plural i equilibrada del mateix col·lectiu amb la seua diversitat: s'hi prioritzen informativament els carruatges respecte a la capçalera de la manifestació amb lemes polítics, la vessant lúdica respecte a la reivindicativa, les vestimentes més cridaneres o la manca de roba i s'hi fa prevaler la presència de, sobretot, homes gais joves.

MALES PRÀCTIQUES

A l'hora de parlar de persones *trans*, hi ha dues males pràctiques que es repeteixen: parlar de canvi de sexe, en compte de reassignació, i posar a la informació imatges de "l'abans i el després" d'aquesta, amb la qual cosa s'està envaint la intimitat d'una persona i fent visible una imatge que no vol d'ell o d'ella mateixa. En

diferents peces de La Vanguardia, la majoria a la secció de Viure, es cau en aquestes dues errades de parlar de canvi de sexe i de mostrar aquest abans i després, com ara a la informació "De la presó a les pàgines del 'Vogue'", que ens parla de Chelsea Manning, exmembre de l'Exèrcit dels Estats Units, a la presó per haver filtrat documents secrets de l'Estat. Al mateix mitjà la notícia "Llums i ombres de Caitlyn" torna a caure en el mateix quan mostra imatges de l'exatleta *transsexual* abans i després de la reassignació. Torna a passar, al titular també en aquest cas, amb una notícia d'*El Periódico* sobre la ciclista escocesa *transsexual*: "Robert Millar és Philippa York" i amb l'*Ara* amb "Sunshine, de 'Glee', reapareix com a home", en una notícia molt breu que dona gairebé com a evolució òbvia el fet de passar de lesbiana a *transsexual* masculí, i remarca la seua adaptació al sistema cisheteropatriarcal "apareix com a home", acompanyada d'imatges de l'abans i del després.

La notícia "Un ventall gai a la Casa Blanca" recau en una mala pràctica que redunda en l'estereotip homosexual masculí i que qualifica innecessàriament de gai un objecte. Altres tòpics en els quals es cau és vincular determinades cançons amb el col·lectiu LGBTI, com ara amb la notícia d'*El Periódico* titulada "'I will survive' dels 7 regnes" i en la informació "A mí la Legión", del mateix mitjà, i en la qual es reproduïen els cànons estètics més estereotipats i s'atribueix la qualitat de gai a un determinat tipus de cos hipermusculat.

Un altre dels tòpics recurrents ha estat vincular homosexualitat i Eurovisió, aquest any reforçat per la tensió amb Rússia i les polítiques LGBTI-fòbiques del seu Govern. La versió que ofereix l'*Ara* amb la notícia "Una Eurovisió (més) polititzada" té un tractament més adequat i reivindicatiu: "Tot i la tensió amb Rússia, Ucraïna ha volgut aprofitar Eurovisió per donar una bona imatge de país amfitrió obert i tolerant i ha organitzat el festival amb el lema «Celebra la diversitat». 25 anys després de la caiguda de la Unió Soviètica, que considerava que l'homosexualitat era un crim, i amb un conflicte armat a l'est del país, una part d'Ucraïna mira cap a Europa i es vol mostrar com un país compromès amb els valors liberals". En canvi, La Vanguardia, sense deixar de tenir un cert to de denúncia, frivolitza i cau en tòpics amb "Eurovisió oblida Rússia a Ucraïna", quan al cos de la notícia, quan qualifica el col·lectiu gai com el "més apassionat per aquest certamen musical paneuropeu", tornant a generalitzar i a atribuir de forma homogènia a tot un col·lectiu una preferència determinada.

També és habitual la pràctica de substantivitzar el col·lectiu i simplificar la seua diversitat: es parla dels gais, lesbianes o *transsexuals* com si haguessin de tenir una mateixa opinió sempre. Un exemple clar es produeix a la notícia d'*El Periódico* amb el titular "Partits i gais criden a Madrid un clamorós 'no' a l'homofòbia", quan el subjecte hauria de ser el moviment reivindicatiu LGBTI.

BONES PRÀCTIQUES

Si bé en moltes ocasions a les informacions analitzades els falta context perquè el lector pugui interpretar les informacions sobre el col·lectiu LGBTI, n'hi ha excepcions notables. Un exemple de bona pràctica en aquest sentit és l'article "El Pentàgon es resisteix a aplicar el vet de Trump als *transsexuals*", de *La Vanguardia*, que no solament reflecteix els arguments *transfòbics* del president dels Estats Units, sinó que recull també explicacions i informació que els rebaten.

El Periódico, amb l'article "Una reivindicació necessària", analitza i visibilitza críticament per al lector la situació de Barcelona, que té dos models d'Orgull: un de més estrictament reivindicatiu i polític i un altre que inclou un component més lúdic. Un context específic de la capital catalana que no és conegut per la majoria de la societat. El mateix dia i al mateix mitjà, emmarcat dins d'un dossier coincidint amb l'Orgull LGBTI, s'ofereix un resum a dues pàgines dels avanços al llarg de la història del moviment LGBTI, una informació habitualment poc accessible als mitjans però que ubica l'audiència en el moment històric en què som i en com és de recent la conquesta de drets per al col·lectiu LGBTI.

L'aprovació del dret a matrimoni entre persones del mateix sexe a Alemanya era una informació que es presentava amb contextualització. *L'Ara* a la notícia "Alemanya aprova el matrimoni homosexual" recrea un mapa per països sobre el reconeixement del dret a matrimoni per a les persones LGBTI o, en el cas de *La Vanguardia*, amb "Sí alemany al matrimoni gai" es dimensionava aquesta realitat que xifrava en 94.000 les parelles homosexuals alemanyes.

També es troben peces analítiques que fan balanç de la situació del col·lectiu LGBTI o l'analitzen críticament. Un exemple és el reportatge publicat pel digital *Vilaweb* amb motiu del 17 de maig, Dia Internacional contra

l'LGBTI-fòbia. Es titula "Progrés i limitacions del reconeixement dels drets LGBTI als Països Catalans" i fa un balanç crític del marc legal i de les polítiques institucionals per garantir els drets de les persones LGBTI arreu dels territoris de llengua catalana. Una peça que dóna perspectiva de la situació i dels avanços i els retardaments que s'han produït en fer efectius els drets del col·lectiu. *La Vanguardia* fa una cosa similar amb la notícia "El col·lectiu LGBT veu una retallada de drets a Espanya", en la qual s'analitza, amb motiu del 17 de maig, l'estat dels drets del col·lectiu a l'Estat espanyol i que té el moviment LGBTI com a font principal. El valor d'actualitat és la tramitació de la llei espanyola d'igualtat de tracte per garantir els drets de les persones LGBTI. També es fa la mateixa anàlisi en l'àmbit català amb "El col·lectiu gai denuncia una altra demora de la llei antihomofòbia" a *El Periódico*, que dóna la visió del moviment sobre la situació del desplegament de la llei catalana pels drets de les persones LGBTI. Titulars, tots, llunyans de l'autocomplaença social amb la garantia de les llibertats civils.

També hi ha bones pràctiques que visibilitzen col·lectius que són poc presents als mitjans, com ara les lesbianes. A *Vilaweb* durant els mesos analitzats podem trobar una peça gairebé inusitada en mitjans que parla de dones lesbianes o bisexuals i salut sexual: "Sóc dona i tinc sexe amb dones. Em protegeixo?", a partir de videoentrevistes. Per la seva banda, *El Periódico* realitza un dossier informatiu amb motiu del 40è aniversari de la primera manifestació de l'Orgull LGBTI a Barcelona amb peces que visibilitzen les lesbianes: "Declarar-se lesbiana el 77". En aquest dossier hi ha entrevistes amb dues activistes del moment, Maria Giralt, "Ells eren 100 i nosaltres, 10", i Empar Pineda: "Per a Franco, ni existíem". Una altra notícia en la qual es visibilitzen lesbianes és, en diferents mitjans, l'aprovació a Alemanya del dret a matrimoni, especialment a l'Ara, en el qual la imatge de portada està protagonitzada per lesbianes que celebren la consecució d'aquest dret.

També *L'Ara* conté un reportatge que destaca pel fet de presentar la *transsexualitat* a partir del reportatge "Artistes *transsexuals*: visibilitzar la diversitat per erradicar estereotips", que barreja descripció de la discriminació o estereotips que pateixen amb elements positius i vinculats a la creativitat, així com la voluntat de visibilitzar la diversitat interna del col·lectiu *trans*. Tot i que cita alguns dels tòpics recurrents amb els quals s'associen les dones *trans*, com ara la prostitució o el patiment de

violència, s'hi dóna també una altra visió més positiva i diversa de les vivències *trans* i s'hi visibilitzen els *transsexuals* masculins. Amb mancances, és un intent per reflectir pluralitat *trans* des d'un plantejament positiu.

Hi ha altres notícies amb enfocaments positius sobre la *transsexualitat*, com ara: "Un *transgènere* dona a llum un nen", de La Vanguardia, amb la imatge de la mare del fill acabat de néixer i la seua parella, un home gai. O notícies com ara "El vol de la dona *trans*", també a La Vanguardia, que esmenta la carrera d'una ballarina *transsexual* amb una imatge en un moment d'exercici de la seua professió. També s'aborda amb normalitat la situació dels menors *trans* a "Shiloh Jolie es medica per canviar de sexe", a *El Periódico*, tot i l'ús de *canvi* en compte de reassignació. El millor de la notícia és que, tot i ser un breu, es contextualitza: "A Espanya, només el 15% de les persones *transsexuals* passen per aquest tipus d'operacions, segons un estudi de la Universitat de Màlaga. A nivell legal, si Shiloh tingués la nacionalitat espanyola, hauria de ser major d'edat per poder canviar el seu nom i el seu sexe en documents oficials com ara el DNI o el passaport, presentar un informe mèdic o psicològic i portar dos anys en tractament".

Les notícies sobre l'informe *Aequalis*, que estudia la situació del col·lectiu al món laboral i d'empresa i difon bones pràctiques en diversitat afectivosexual, tenen un bon tractament informatiu. *Vilaweb* titula que "Més de la meitat de persones LGTBI oculta la seva orientació sexual en el treball, segons un estudi". "La meitat dels gais oculten la seua condició al treball", diu *El Periódico*. Un element positiu és que es visibilitza la discriminació de les persones LGTBI en un àmbit poc abordat, i s'aporten dades que poden dimensionar el problema. Amb tot, allò negatiu és que la notícia aparegui en ambdós mitjans a Societat i no a Economia i que, en el cas d'*El Periódico*, es parle de tot el col·lectiu només esmentant els gais. A banda, tampoc no s'hi esmenta cap de les bones pràctiques d'empreses en matèria de diversitat afectivosexual.

CONCLUSIONS

☉ Els temes més abordats quan una notícia està centrada en el col·lectiu LGTBI són les discriminacions en gairebé la meitat de les informacions i les polítiques institucionals per garantir els

drets de les persones LGTBI i l'Orgull en una quarta part de les notícies respectivament.

☉ Quan s'informa dels serveis i productes destinats a públic LGTBI, el plantejament sol ser reduccionista i centrat en l'oci nocturn, cosa que invisibilitza els altres tipus d'oci en els quals participa el col·lectiu.

☉ Barrejar un enfocament del col·lectiu LGTBI com un segment de mercat, quan es parla de la celebració de l'Orgull, pot generar confusió i ocultar-ne la discriminació que encara pateix.

☉ Temes marginals o invisibles: la salut sexual del col·lectiu, la visibilitat en política, la immigració i les persones LGTBI, la situació del col·lectiu LGTBI, la discriminació de les persones LGTBI a les empreses o l'especificitat de la situació de les persones LGTBI de més de 65 anys o dependents.

☉ Per seccions, la majoria de les informacions surten a Societat (el 56,7%) i molt per sota a Cultura (el 16,3%), que esdevé una secció que aporta visibilitat fora dels espais habituals de la reivindicació o de la discriminació. Totes les 8 portades que ha tingut la informació sobre el col·lectiu LGTBI estan, menys una, vinculades a l'Orgull.

☉ La presència en seccions com Política, Economia i Societat és marginal. Notícies que podrien anar en aquestes seccions, només pel fet d'estar protagonitzades pel col·lectiu LGTBI, salten automàticament a Societat.

☉ Les fonts més habituals són institucionals (el 43,4%), davant el moviment LGTBI (el 30,7%) o els testimonis directes (el 12%).

☉ Les fonts LGTBI-fòbiques (el 8,1%) no apareixen com a autoritzades, però seria necessari: contrastar més sovint amb el moviment LGTBI, titllar d'LGBTI-fòbiques les seues actituds (cosa que ho emmarca en un sistema social que discrimina el col·lectiu) i explicitar que l'actual marc legal sanciona aquestes conductes.

☉ Les pitjors pràctiques tenen a veure amb l'expressió "canvi de sexe" referida

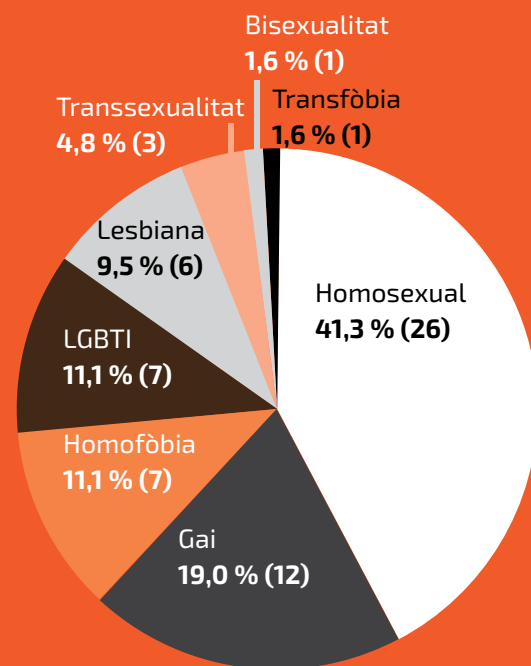
a *transsexuals*, quan el terme correcte és *reassignació* i amb el fet que en moltes notícies es presenta "un abans i un després", cosa que viola el dret a la privacitat de les persones *trans*.

☹ Hi ha un abús quant a l'ús de la bandera LGBTI per il·lustrar notícies, quan potser seria més positiu usar imatges d'afectivitat entre parelles homosexuals o de quotidianitat familiar, o de caràcter reivindicatiu. Pel que fa a l'Orgull, les imatges estan, potser de forma desequilibrada, més vinculades a la vessant més lúdica en detriment de la reivindicativa.

NO TÍ CI ES

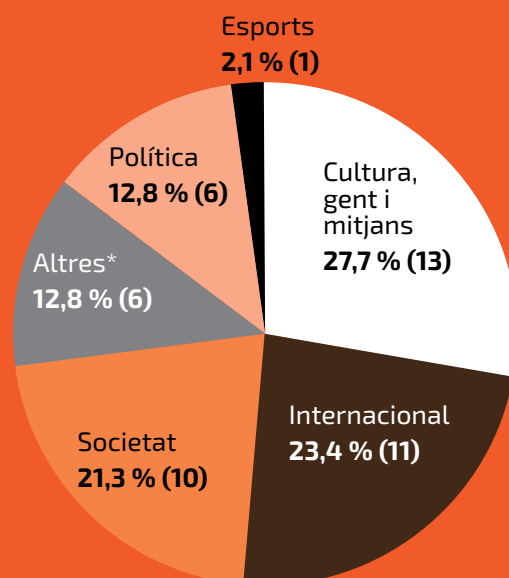
AMB MENCIONS DEL COL·LECTIU LGBTI

Mencions

* Percentatge obtingut sobre el total de mencions que apareixen a les notícies.

Més del 70% de les mencions en notícies que no estan centrades en el col·lectiu empenen les paraules *gai*, *homosexual* o *homofòbia* per referir-s'hi. En l'anàlisi feta ens referim a les paraules que apareixen en titulars i subtítols de les notícies analitzades. Cal tenir en compte que paraules com "homofòbia", "gai" o "homosexual" poden ser emprades erròniament per fer referència a tot el col·lectiu, quan es refereixen només una part. El seu ús per a denominar totes les persones LGBTI pot ser considerada una mala pràctica que invisibilita-

za els altres collectius de lesbianes, transsexuals, bisexuals i intersexuals. Els homosexuals masculins, per tant, acaparen la visibilitat del collectiu. El concepte LGBTI suposa poc més de l'11% de les mencions, mentre que la resta de collectius es queden per sota d'aquest percentatge i, per tant, invisibilitzats.

El collectiu LGBTI és més mencionat en seccions com ara Cultura, Internacional i Societat. No hi ha gairebé presència en seccions com Economia o Esports. A Internacional la majoria de referències són en negatiu i vinculades a partits d'extrema dreta que són LGBTI-fòbics, i, en molt menor mesura, a polítiques favorables, i Política (que només en té el 13%). Es produeix, novament, la situació que es menciona l'LGBTI-fòbia en l'esport fora de la secció d'Esports. A la secció d'Entrevista de l'Ara, la jugadora de rugbi Pedrona Serra es pregunta al titular "Com saben que l'esport femení no interessa si no el mostren mai?", i hi afegeix

que "Fins i tot al noi que escull un esport tradicionalment femení és molt possible que l'acabin considerant gai, com a una noia que fa rugbi potser li preguntaran si és lesbiana".

La discriminació torna a ser la temàtica que més mencions acull, seguida de Cultura, mitjans i espectacles, Política, Ensenyament i Família i adolescència. La resta de mencions (Drets i polítiques LGBTI, Religió, Matrimoni, Agressions, Història, Esports i Immigració) se situen per sota del 10%. En destaquen les notícies que estan centrades en la religió o aquelles que fan menció de Drets i polítiques LGBTI (el 9,6% totes dues) o en el matrimoni entre persones del mateix sexe (el 7,7%). L'esport com a tema torna a ser la darrera, amb una única notícia juntament amb la immigració.

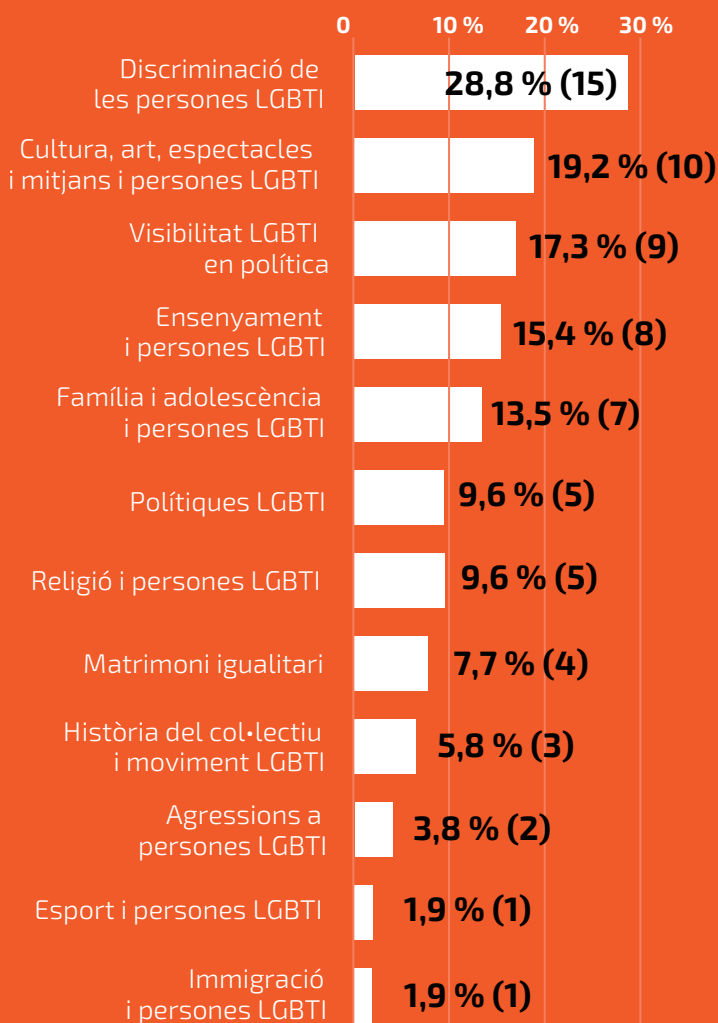
MALES PRÀCTIQUES

Frivolitzar amb si una persona és o no LGBTI és una mala pràctica que es reproduïx en diverses informacions sobre l'actual president francès, Emmanuel Macron, que informaven sobre els "rumors" que afirmaven que era homosexual. La pitjor pràctica en aquest sentit és la que es realitza a la notícia "Miley hi posa seny", que apareix a la secció de Viure de La Vanguardia, en què mostra la bisexualitat de l'artista com un caprici que pot aparcar: "Adeu al hip-hop i a l'electropop. Adeu als nus i fins i tot a la bisexualitat, almenys de moment. O deu ser tot circumstancial, *transitori?*, qüestionen els escèptics". Es tracta d'un abordatge sensacionalista i morbós que tracta la bisexualitat com una moda.

També a *La Vanguardia* la notícia "La major organització de joves musulmans demana revisar l'Alcorà" té un desglossat, "Castigada una parella homosexual amb 83 fuetejades", que parla de la situació de l'homosexualitat a Indonèsia i en mostra una imatge de fuetejades públiques. No s'ha consultat el moviment LGBTI perquè aporte la seua perspectiva i la imatge, tot i que no és incorrecta, sí que hauria d'encabir noves opcions com ara posar imatges reivindicatives més que de càstig.

Una altra mala pràctica és convertir la situació de discriminació social en una simple qüestió d'autoacceptació. Un enfocament que té la notícia de l'Ara "Dues hores amb Jaime Gil de Biedma", que ni menciona l'LGBTI-fòbia com a causant d'aquesta situació. Es naturalitzen i s'individualitzen els efectes

Temàtica

de la violència simbòlica patida. A l'article de l'*Ara* es diu, citant l'autor de l'obra teatral, Joan Ollé, que "l'homosexualitat, amb la qual estava profundament disconforme, perquè feria els seus pares, és part d'una doble vida per no trencar amb l'herència familiar". Sense cap afegit més.

A *El Periódico*, a l'article "Elegia per Jaime Gil de Biedma" es torna a veure el mateix abordatge. Se li dedica el títol "Homosexualitat incòmoda" i no s'ha optat, per exemple, per "Armari incòmode" o "Ocultar l'homosexualitat per no ser discriminat", que posen el focus més en l'estructura social. S'afegeix al cos de la notícia: "L'obra segueix en paral·lel la biografia d'aquest artista homosexual de família burgesa —una doble vida que ell va portar amb discreció— i la història de l'Espanya que li va tocar viure. [...] «Ell vivia molt incòmode la seva homosexualitat perquè sabia que allò no agradaria als seus pares», recorda Ollé, que fa referència a l'obra a aquesta tensió d'un autor que va plasmar en els seus poemes els múltiples nivells del desig. [...] «Sota aquesta aparença aparentment estable, Gil de Biedma amagava una personalitat turmentada que el muntatge mostra com una radiografia interior que fa visible el seu patiment i frustracions», ha destacat Gas, que el recorda com «un home lúcid, sense amaneraments i amb un sentit de l'humor brutal». [...] Això va quedar patent en la recuperació del seu diari —editat com a *Retrato del artista en 1956*, publicat el 1991, un any després que morís, com ell va estipular—, on per fi va fer públiques les seves experiències eròtiques". Es presenta, en definitiva, més que un context social profundament LGBTI-fòbic, un home turmentat per a qui l'homosexualitat era "incòmoda", i s'hi afegeix, de forma absolutament gratuïta, que sense "amaneraments". Es desenfoca totalment l'origen de l'homofòbia i els seus efectes es converteixen en un fet que sembla estrictament individual. També sobre el poeta, *El Periódico* en una altra notícia, "El món de Gil de Biedma", en què s'assenyala que un element de l'obra "atludeix a la seva promiscuitat homosexual", una frase clarament estereotipadora.

PERSPECTIVA EN DIVERSITAT AFECTIVOSEXUAL

Les persones LGBTI són presents en tota mena d'esdeveniments, activitat o fenomen social, tot i que són invisibilitzades amb freqüència als mitjans quan no són el centre

o el motiu de la notícia. Les dades d'aquest informe ho corroboren: només 52 notícies en cinc mitjans en un període d'un mes que mencionen les persones LGBTI en notícies que no estan centrades en el col·lectiu. És a dir: de mitjana, poc més de 10 notícies el mes per mitjà, una cada tres dies per mitjà.

No hi sol haver imatges de parelles homosexuals o lesbianes a les galeries d'imatges d'esdeveniments no específicament LGBTI com ara el Primavera Sound, el Sónar o la Feria d'Abril, etc. La representació en imatges d'aquestes es limita sobretot a l'Orgull i en molt menor grau al Circuit Festival, un esdeveniment turístic LGBTI. Incloure la diversitat afectivosexual, familiar i de gènere com una variable cada vegada que es fa una notícia podria equilibrar la presència de les persones LGBTI als mitjans.

Quan s'aborden les relacions afectivosexuals, familiars o educatives, però també en temes laborals, empresarials o esportives on el col·lectiu és totalment invisible, seria interessant acudir a testimonis, imatges o fonts LGBTI. Per exemple, quan es parla al setembre de l'inici de l'escola: una de les famílies entrevistades pot ser la d'una parella de lesbianes? Es pot comptar com a font amb l'Associació de Mares i Pares de persones LGBTI o amb Famílies de Lesbianes i Gais? Quan es parla del 14 de febrer, dia dels enamorats; o de Sant Jordi, es poden posar imatges de parelles homosexuals o lesbianes? Pot el col·lectiu ser més present en seccions on és invisible com Política, Economia i Esports? La llei estatal pels drets de les persones LGBTI pot ser a Política i no a Societat? Potser l'LGBTI-fòbia en l'esport o les entitats esportives LGBTI poden ser presents a l'agenda informativa de la secció d'Esports?

Aquesta perspectiva, potser per inèrcia, s'està aplicant ja en uns quants casos, com ara a la notícia de *La Vanguardia* "Fins que el visat ens separi", que informa sobre els matrimonis que se celebren amb l'objectiu d'aconseguir la nacionalitat i en la qual es diu: "En el cas de les parelles homosexuals, Justícia calcula que aquest model d'unió suma entre el 10% i el 15% del total de les sol·licituds que es tramiten", tot i que la imatge és d'una parella heterosexual.

Altres notícies com ara "La Gran crònica del 'punk' anglès", d'*El Periódico*; "DocsBarcelona inicia aquest dilluns set dies de cinema i mirada inquieta" i "El Govern descobreix una placa a Mauthausen en record de totes les víctimes

del nazisme", de Nació Digital; "'El Jueves' celebra 40 anys de resistència satírica" i "Aquí va dormir El Vaquilla", de l'Ara, inclouen mencions del col·lectiu però sense aprofundir-hi gaire. Sobre el punk es diu que va ser un espai perquè persones LGBTI es poguessen visibilitzar. En el cas de Mauthausen o la Model, es parla de quan es van empresonar persones pel fet de ser homosexuals, *transsexuals* o lesbianes. També es fa referència que DocsBarcelona inclou obres de temàtica LGBTI o en una informació sobre l'aniversari d'*El Jueves* tenia un personatge gai. Són mencions molt breus dins de cada article, a fer créixer, però que són fruit de pràctiques informatives inclusives.

Es pot valorar, per exemple, si és interessant desglossar dades en funció de la diversitat afectivosexual, familiar i de gènere? O si pot aportar noves dades comptar amb el moviment LGBTI com a font —més enllà de quan s'aborda com a temàtica específica? Com ara quan es fa balanç de la gestió d'un govern determinat. Hi ha altres accions possibles, com ara veure que cal garantir un equilibri en les informacions i afegir testimonis que siguin persones LGBTI o il·lustrar la peça informativa amb imatges del col·lectiu quan es parle de relacions afectives, de família, d'ensenyament, de permisos parentals quan naix o s'adopta un fill, etc. O ubicar la notícia en la secció corresponent encara que els protagonistes siguin persones LGBTI; per exemple, quan es parla de la Llei d'igualtat de tracte espanyola, que ara està en tramitació parlamentària, seria interessant que fos a Política.

D'altra banda, quan en una informació es menciona el col·lectiu, s'hauria de tenir cura d'informar del context de discriminació en què viuen les persones LGBTI més que individualitzar el seu malestar davant d'aquesta opressió. Això faria més completa la notícia.

CONCLUSIONS

- 🕒 Les notícies que només inclouen mencions de les persones LGBTI hiper-visualitzen l'homosexualitat masculina en percentatges superiors al 70%, i invisibilitzen la resta dels col·lectius.
- 🕒 Societat, Cultura i Internacional acaparen la majoria de les mencions, mentre que les seccions d'Economia i Esports no en tenen pràcticament mencions.

- 🕒 Les discriminacions i la cultura són les dues temàtiques més citades en les notícies que no mencionen el col·lectiu. El tercer tema és la visibilitat LGBTI en política, habitualment en la secció de Política.

- 🕒 La inclusió de mencions del col·lectiu en peces informatives sobre ensenyament i família és dins de les cinc temàtiques més esmentades, tot i que amb poc més del 10% de les notícies analitzades.

- 🕒 Es constata que, quan s'informa, no es busca la inclusió i la visibilitat del col·lectiu LGBTI en tot tipus de notícies: només hi ha 10 notícies el mes per digital o diari imprès analitzat, una mitjana clarament insuficient.

- 🕒 En moltes informacions les mencions de persones LGBTI hi són perquè s'hi esmenta l'orientació sexual del protagonista. En alguns casos no es contextualitza de forma suficient i es presenten els conflictes que viu una persona com a problemes d'autoacceptació i s'amaga el context LGBTI-fòbic.

- 🕒 Cal abordar com es pot fer més visible la realitat de les persones LGBTI més enllà de les notícies en les quals són el tema central: a partir d'incloure-les en tots els aspectes que puguin aportar informació de valor aplicant al periodisme una perspectiva en diversitat afectivosexual.

LA

IN

VI

SI

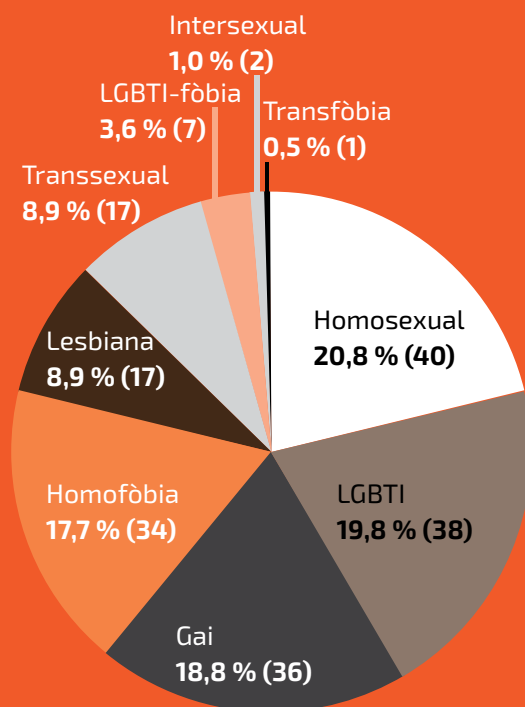
BI

LI

TAT

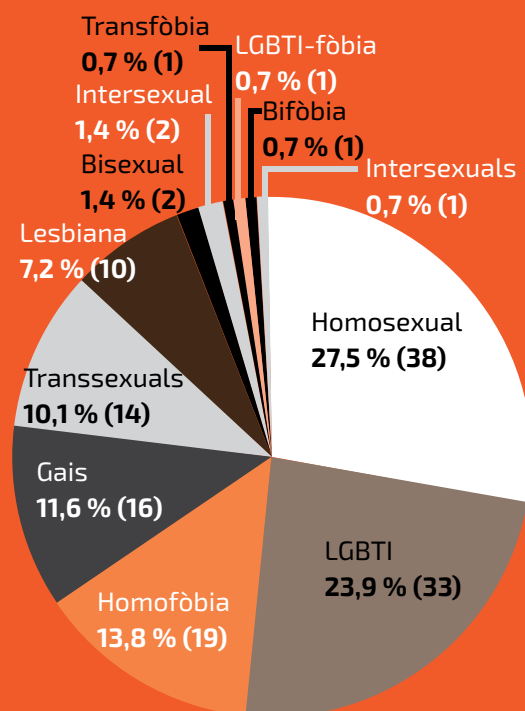
MEDIÀTICA DE LA DIVERSITAT INTERNA DEL COL·LECTIU LGBTI

Titular

* Els percentatges estan trets sobre el total de mencions de les paraules clau de l'estudi trobades als titulars. El 36,0% de les notícies no inclou cap de les paraules clau al titular.

Subtítols

* Els percentatges estan trets sobre el total de mencions de les paraules clau de l'estudi trobades als titulars. El 58,7% de les notícies no contenen cap dels conceptes analitzat al subtítol.

Si sumem les mencions d'*homofòbia*, *gai* i *homosexual* —que fan referència a l'homosexualitat masculina—, veiem que aquesta encara té una clara hegemonia quant a visibilitat en el col·lectiu: són el 57% de les mencions presents als titulars i el 55% de les que apareixen als subtítols de les notícies centrades en el col·lectiu LGBTI. De fet, *homosexual* és la paraula més mencionada, i *gai* és la tercera en titulars i la segona en subtítols. A tot això, cal afegir-hi l'ús informatiu de paraules com *homosexual*, *gai* o *homofòbia* per anomenar tot el col·lectiu, del qual els gais són només una part.

Per tant, els mitjans hipervisibilitzen els homes gais i invisibilitzen la resta de col·lectius LGBTI, especialment les lesbianes, que tenen menys del 10% de les mencions. Els bisexuals i els intersexuals pràcticament no hi són presents, amb percentatges menors al 2% i en la gran majoria de les ocasions se citen quan es mencionen de forma genèrica tots els col·lectius i es parla de "lesbianes, gais, bisexuals, transsexuals i intersexuals".

El col·lectiu transsexual és el que més mencions aplega després dels gais, tot i que molt per sota, amb al voltant del 10%.

'LGBTI', EL TERME MÉS INCLUSIU

Les mencions a la sigla LGBTI, un terme inclúsiu impulsat pel moviment LGBTI, té un pes relatiu molt per sota del que seria desitjable com a bona pràctica, però tampoc a no tenir en compte. Els conceptes *LGBTI* i *LGBTI-fòbia* sumen el 23% de les mencions als titulars i gairebé el 25% als subtítols. Hi ha altres opcions possibles, com alternar LGBTI amb *diversitat afectivosexual*, *familiar* i *de gènere*. Amb tot, l'ús d'aquesta sigla genera dos problemes segons les informacions analitzades:

- Ⓢ No sempre s'explica la sigla, cosa que pot generar confusions en aquells lectors que no hi estiguen familiaritzats.
- Ⓢ El ball de les sigles (LGBTI, LGTBI, LGTB, LGBT, LGBTI+ o LGTBIQ, quan el moviment LGBTI ja ha donat per vàlid aquest ordre) genera confusió.

'LGBTI-FÒBIA'

El terme *homofòbia* és el més emprat per in-

formar sobre les discriminacions i la violència que pateix el col·lectiu LGBTI: el 18% en el cas dels titulars i el 14% en el cas dels subtítols. En canvi, *LGBTI-fòbia* té un ús molt baix: el 3,6% en els titulars i no arriba a l'1% en el cas dels subtítols. *Transfòbia* i *bifòbia* tenen usos molt marginals sempre per sota de l'1%, mentre que *lesbofòbia* no registra cap menció.

CONCLUSIONS

- Ⓢ L'homosexualitat masculina acapara més del 50% de les mencions en titulars i subtítols de les notícies centrades en temàtica LGBTI, cosa que invisibilitza les lesbianes (amb menys del 10%) i els bisexuals i els intersexuals (amb menys del 2%). Els transsexuals són el segon col·lectiu més visible, amb al voltant del 10% de mencions.
- Ⓢ L'ús de la sigla LGBTI, terme inclúsiu impulsat pel moviment, voreja el 25% de les mencions en titulars i subtítols. Tot i això, un ús incorrecte pot generar confusions: si no s'explica la sigla, si no se segueix la recomanació del moviment quant al nombre i l'ordre de les lletres.
- Ⓢ La paraula *homofòbia* acapara la pràctica totalitat de mencions en notícies referides a discriminacions LGBTI-fòbiques. Les altres opcions (la inclusiva *LGBTI-fòbia*, i les específiques *lesbofòbia*, *transfòbia* i *bifòbia*) són gairebé inexistentes.

COM

S' A

BOR

DA

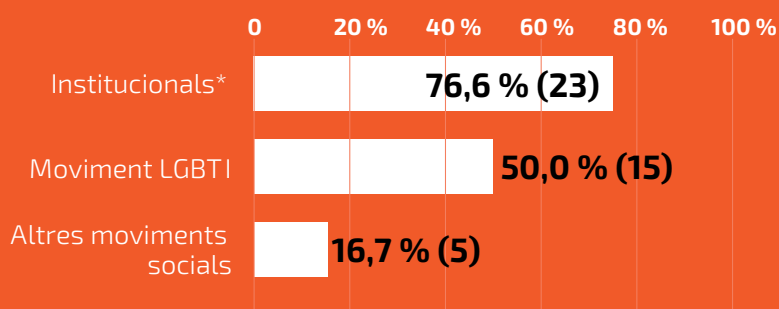
LA VIOLÈNCIA LGBTI-FÒBICA

La violència LGBTI-fòbica és més visible als mitjans gràcies a l'eclosió durant els darrers anys d'observatoris contra l'LGBTI-fòbia, la funció dels quals és fer denúncia pública de l'LGBTI-fòbia, dimensionar-la amb informes periòdics i assessorar i acompanyar les víctimes. Tot i això, l'abordatge informatiu no és encara l'adequat.

Al voltant de l'11% de les notícies analitzades en aquest informe han abordat la violència física exercida contra les persones LGBTI. D'aquestes, en el 77% dels casos les fonts són institucionals (d'administracions, policials o judicials) i en molts pocs són testimonials. De forma clara, les fonts policials o judicials són prioritzades davant de qualsevol altra. El moviment LGBTI no és citat en la meitat de les informacions: ni com a font reivindicativa —qualsevol entitat LGBTI que en fa denúncia pública— ni experta —com ara l'Observatori contra l'Homofòbia, que en port aporta informació de context clau per entendre les agressions.

No s'usa habitualment el concepte *LGBTI-fòbia* (ni *homofòbia*), que emmarcaria l'agressió dins d'un concepte més ampli, d'una violència d'un sistema cisheteropatriarcal. Les agressions s'aborden com a fets aïllats i inconnexos entre ells i desvinculades les unes de les altres i dels discursos d'odi i LGBTI-fòbics: no es presenta com una violència estructural. Això invisibilitza la problemàtica i incideix en la idea que el col·lectiu LGBTI ho té tot aconseguit, i no fa entendre que aquesta violència necessita una resposta social i institucional.

Quatre mitjans diferents publiquen amb un enfocament molt similar la mateixa notícia: usen només fonts policials o judicials, presenten les agressions com a fets aïllats que no se situen en el marc de la violència LGBTI-fòbica i no utilitzen el concepte LGBTI-fòbia al titular. Per a *Nació Digital* "Demanen dos anys de presó a tres nois per increpar i agredir una

* Fonts judicials, policials i administracions.

noia lesbiana", per a *Vilaweb* "Demanen presó per a tres joves per vexar i agredir dues lesbianes per fer-se un petó", per a *Ara* "Demanen dos anys de presó per humiliar i agredir dues lesbianes" i per a *La Vanguardia* "Petició de presó per agredir dues noies que es feien un petó". Tampoc no es dóna informació d'on o com es poden denunciar agressions, ni dels drets legals de les persones LGBTI en cas d'agressió.

La immensa majoria de les informacions no solen citar la llei 11/2014 pels drets de les persones LGBTI, que fa conscient que les agressions a persones LGBTI no són només un fet condemnable moralment, sinó que es poden sancionar amb la llei a la mà. Tampoc no s'ofereixen dades globals sobre agressions LGBTI-fòbiques o casos concrets de discriminació sense agressió física que ajuden a comprendre la dimensió del fenomen i la situació que viu el col·lectiu.

Amb tot, també hi ha exemples de bones pràctiques, com ara a *Vilaweb*, que publica dos articles sobre la violència LGBTI-fòbica no des d'una perspectiva de succés sinó a partir d'informes que dimensionen clarament el problema. La notícia "EUA va registrar el 2016 una xifra rècord d'assassinats contra la comunitat LGTB", en la qual s'assenyala que "L'any 2016 ha estat el més mortífer per a la comunitat LGTB als Estats Units des que van començar els registres fa 20 anys, segons ha denunciat la Coalició Nacional Antiviolença aquest dilluns en el seu nou informe, que coincideix amb l'aniversari de la massacre d'Orlando on 49 persones van ser assassinades". Especialment interessant és citar, com fa *Vilaweb*, que en ple WorldPride "L'Observatori contra l'LGTB-fòbia va detectar 41 incidents d'odi durant el WorldPride", un contrapunt necessari en un dia reivindicatiu a tanta notícia d'impacte econòmic o esgotament de places turístiques que tracta el col·lectiu LGBTI com si ja no patís discriminació. Textualment se cita que "L'Observatori Madrileny contra l'LGTB-fòbia va detectar durant les celebracions del WordlPride, entre el 24 de juny i el 2 de juliol a la Comunitat de Madrid, un total de 41 incidents d'odi, entre insults, amenaces, pintades, pedrades, adhesius, cartells, escopinades, agressions físiques i fins i tot una doble agressió sexual".

CONCLUSIONS

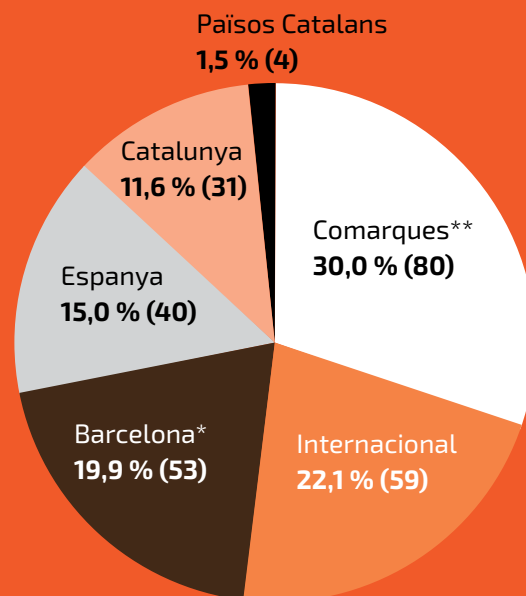
- © L'abordatge és més de secció de Successos que d'una violència estructural contra les persones LGBTI, cosa que

invisibilitza la dimensió del problema. Caldria incloure-hi context, citar la llei 11/2014, dimensionar el pes d'aquesta violència amb dades globals, usar la paraula *LGBTI-fòbia* per qualificar les agressions i tenir el moviment LGBTI més com a referent. No hi ha tampoc informació sobre com es pot denunciar una agressió.

TER RI TO RI,

MITJANS I COL·LECTIU LGBTI

Marc territorial de la notícia

* Barcelona i àrea metropolitana.

** Moltes de les informacions d'aquest àmbit van referides a discriminacions o agressions a Lleida, a Salou, a Sitges, a Arbeca, a Solsona i a Castelló d'Empúries.

El 30% de les notícies centrades en temàtica LGBTI tenen lloc en comarques fora de Barcelona i de l'àrea metropolitana. Aquest pes s'explica pels mitjans analitzats (*Vilaweb* i *Nació Digital*), on les informacions que tenen lloc en comarques tenen molt de pes, cosa que també passa, en menor grau, amb l'Ara. De fet, aquests tres mitjans acaparen gairebé el 90% de les informacions que tenen com a marc territorial comarques.

Les notícies de temàtica LGBTI emmarcades en comarques van referides especialment a agressions, situacions de LGBTI-fòbia. S'ha informat sobre agressions a Salou, a Sitges o a Castelló d'Empúries o sobre les declaracions d'un professor de Lleida sobre que l'homosexualitat era una desviació. A banda, la polèmica al voltant de les declaracions contra l'homosexualitat del bisbe de Solsona van generar una gran quantitat de notícies a *Nació Digital* i a *Vilaweb*.

Per tant, les comarques catalanes surten representades de forma negativa, en comparació de les informacions sobre altres àmbits territorials (Barcelona, Catalunya, Espanya o

Internacional) que contenen temàtiques més diverses i positives.

Sobre la informació de comarques en positiu hi ha notícies com ara la de *Nació Digital* "Osona crea el primer Servei d'Atenció Integral a les persones LGTBI de la Catalunya Central" i en la qual s'explica el context legal. O una altra de referida a un moment històric del moviment LGTBI als anys vuitanta del segle passat, titulada "Trenta anys de la lluita de dos homes per casar-se", en la qual els protagonistes afirmen: "Vam obrir les portes de molts armaris", en què s'assenyala que "Josep Teixidor i Jesús Lozano van ser la primera parella gai a l'Estat a tramitar una sol·licitud per casar-se, ara fa just tres dècades. [...] El matrimoni va tenir un efecte simbòlic molt gran, independentment del nombre total d'unions".

També es parla de la celebració de l'Orgull LGTBI en diferents indrets de Catalunya, com ara a la notícia de *Nació Digital* sobre "La Gay Pride Sitges reivindica els drets del col·lectiu LGTBI", en la qual s'informa del pluralisme del moviment LGTBI amb un Gay Sitges Pride més comercial i un Orgull Cultural més reivindicatiu. *Vilaweb* remarca com "Unes 300 persones clamen contra l'homofòbia i a favor dels drets del col·lectiu LGTBI a Lleida", quan la capital de Ponent va acollir la commemoració descentralitzada del 28 de juny. Un altre exemple són "Les colònies Oasis, un espai de llibertat per als joves LGTBI", segons *Vilaweb*, i "Trenta joves participen a les colònies per a adolescents LGTB que se celebren al Bages", per a *Nació Digital*.

No hi ha cap reportatge que aborde de forma específica quina és la situació de les persones LGTBI al món rural i si la vivència és diferent o hi ha majors dificultats o discriminacions que a l'àrea metropolitana, la qual cosa el converteix en un tema invisibilitzat.

CONCLUSIONS

- ☉ Les notícies de temàtica LGTBI que ocorren a les comarques catalanes tenen una alta visibilitat però essencialment en casos de discriminació i d'agressió.
- ☉ L'especificitat de ser persona LGTBI en comarques, en comparació de Barcelona o de l'àrea metropolitana, està invisibilitzada com a tema.

CON CLU SI ONS DE L'INFORME

El tractament mediàtic del col·lectiu LGBTI dels mitjans analitzats ha desautoritzat les fonts LGBTI-fòbiques (que en les notícies analitzades corresponen fonamentalment a organitzacions de caràcter eclesial o ultradretà). Tot i això, cal un major contrast amb el moviment LGBTI, i tenir el contrapunt a aquestes fonts LGBTI-fòbiques.

No s'aborda de forma equilibrada la representació dels diferents col·lectius: lesbianes, gais, bisexuals, *trans*sexuals i intersexuals. En els titulars i els subtítols les mencions del col·lectiu estan copades per l'homosexualitat masculina (homofòbia, homosexual i gai), que suposen més del 50% en presència. Les més invisibilitzades són les lesbianes. Els *trans*sexuals són el segon col·lectiu visibilitzat, molt per sota dels gais, amb al voltant del 10% de les mencions. Intersexuals i bisexuals tenen una representació testimonial. Les persones de més de 50 anys només són visibles a les informacions vinculades a moments històrics tant al text com a les imatges, com en el fet que tampoc no s'hi aborda la seua especificitat.

Les notícies de temàtica LGBTI i aquelles que en contenen només una menció apareixen a les seccions de Societat i de Cultura. Cultura esdevé un tema que facilita la visibilitat del col·lectiu més enllà de les discriminacions. Hi ha una presència molt reduïda a Internacional i testimonial, si no nul·la, a Economia, a Política i a Esports.

De fet, hi ha moltes notícies que anirien a la secció d'Esports, Política o Economia; però, quan les protagonitzen LGBTI, són assignades a Societat.

Més de la meitat de les informacions de temàtica LGBTI estan relacionades amb situacions de discriminació. La menció de les polítiques institucionals per garantir els drets de les persones LGBTI suposa una quarta part de les notícies analitzades. L'Orgull hi és mencionat en un percentatge molt similar. La menció de l'activisme, és a dir, les protestes o les queixes del moviment LGBTI davant de casos de discriminació, és present al 19,5% de les notícies.

La resta de temes són clarament minoritaris, i posa de manifest un tractament incomplet, ja que, segons les recomanacions del CAC, cal donar una imatge equilibrada del col·lectiu que, sense evitar la part més discriminatòria, informe dels avanços i dels elements positius. El baix percentatge d'altres temes també dona

a entendre que no es mostren les persones LGBTI des d'una perspectiva integral.

Les mencions de cultura, d'art, de mitjans i de xarxes són presents al 14,2% de les informacions. La història de la subcultura i el moviment LGBTI suposen l'11,2% de les mencions, un percentatge molt similar al de les notícies que relaten casos d'agressions físiques. L'abordatge de l'LGBTI-fòbia en l'ensenyament és mencionat al 9,7% i el que fa referència a la situació del col·lectiu en la família o durant l'adolescència és només el 4,9%. L'aprovació del dret a matrimoni per a les persones del mateix sexe apareix al 7,9% de les notícies.

Hi ha temes com l'especificitat de la situació de les persones de més de 50 anys o dependents, que són invisibilitzats als mitjans. I, tot i que n'hi ha mencions, temes com ara l'especificitat LGBTI en la salut sexual, a l'Exèrcit (o als cossos policials), a la presó, amb la immigració —a l'única notícia "No vaig a tornar", d'*El Periódico*, no hi apareix ni una imatge de la persona, amb la cara oculta si cal, que ha demanat refugi per ser perseguit per ser gai—, a economia i laboral, en la vida en comarques o als esports, estan clarament infrarepresentats. Tampoc no hi ha cap informació sobre l'especificitat de ser persones LGBTI en comarques.

La majoria de les fonts consultades són institucionals (administracions, policia o justícia). El moviment LGBTI és consultat en el 31% dels casos, cosa que demostra que moltes informacions no són suficientment contrastades amb qui representa el col·lectiu protagonista de la informació.

La referència a l'Orgull LGBTI representa gairebé una quarta part de les informacions analitzades sobre temàtica LGBTI, la qual cosa implica que tenen un paper clau en la configuració de la imatge del col·lectiu. I, si bé el tractament informatiu és, en general, adequat, persisteixen els tòpics en les imatges que il·lustren aquestes notícies: encara es busca destacar allò més exòtic o més comercial.

Quan es parla de turisme, oci i mercat LGBTI, es cau en l'estereotip de vincular l'oci de les persones LGBTI a la "nit" i a un model estereotipat. S'invisibilitzen informativament altres formes d'oci també específiques per al col·lectiu. D'altra banda, aportar un enfocament de segment de mercat quan es parla de l'Orgull pot generar confusió a l'hora de reflectir la realitat d'un col·lectiu discriminat.

La salut sexual i el VIH han deixat de ser un tema, almenys en el període analitzat, que es vincule de forma significativa amb el col·lectiu LGBTI. Caldria, però, fer una anàlisi exhaustiva d'aquest tema: analitzant especialment les referides a la PrEP (sigla en anglès de *profilaxi preexposició*, una estratègia de prevenció del VIH) i a les anomenades *chemsex*, informacions per veure com estan enfocades: si de forma rigorosa o més de forma morbosa i des d'una certa culpabilització del col·lectiu.

Les notícies que només inclouen una menció del tema LGBTI mostren que no solen incloure una perspectiva en diversitat afectivosexual que permeti tenir en compte lesbianes, gais, bisexuals, *transsexuals* i *intersexuals*, quan també són presents en altres informacions generalistes. Se'ls invisibilitza en aquelles informacions que no són específiques.

Les agressions contra les persones LGBTI són presentades més com a informacions de successos i fets aïllats, més que com el resultat d'una violència estructural contra les persones LGBTI. No hi ha context necessari per entendre aquest fenomen: ni s'explica la llei catalana pels drets de les persones LGBTI i contra l'LGBTI-fòbia, ni es dimensiona el problema en no citar dades globals d'agressions. El moviment LGBTI apareix com a font en poc més de la meitat d'aquestes notícies. No hi ha informació de com es pot denunciar una agressió LGBTI-fòbica.

MA TE RI ALS DE REFERÈNCIA

GUIES I MANUALS PER A L'ABORDATGE INFORMATIU DEL COL·LECTIU LGBTI

Recomanacions sobre el tractament de les persones lesbianes, gais, bisexuals, trans-gèneres i intersexuals (LGBTI) als mitjans audiovisuals (2017).

https://www.cac.cat/pfw_files/cma/actuacions/Autorregulacio/Recomanacions_LGBTI_CA.pdf

Les formes de discriminació per motius d'orientació sexual i d'identitat de gènere en els mitjans de comunicació audiovisual (2010). Elaborat pel fòrum d'entitats del CAC.

https://www.cac.cat/pfw_files/cma/forum/documents/Formes_discriminacio_orientacio_sexual_i_identitat_de_genere.pdf

Guía trans de medios. Elaborada per la Federació Estatal LGBT.

<http://www.felgtb.org/temas/transexualidad/documentacion/i/189/240/guia-trans-para-los-medios>

Manual de comunicació LGBTI, Associació Brasileira LGBTI.

http://www.rednosotrasenelmundo.org/IMG/pdf/Manual_de_Comunicacion_LGBT_-_Asociacion_Brasilenia_GLBT.pdf

Guía de buenas prácticas para medios de comunicación.

<http://www.felgtb.org/temas/bisexualidad/documentacion/i/329/257/guia-de-buenas-practicas-para-medios-de-comunicacion>

BIBLIOGRAFIA

El homosexual ante la sociedad enferma (1978). Sèrie Los Libertarios, Tusquets Editors. Diversos autors.

Miss Media (Cultura Gay), una lectura perversa de la comunicació de masas. Ediciones La tempestad (1997). Ricardo Llamas.

ASSOCIACIONS

Asociación Nacional e Internacional de la Prensa y Comunicación Audiovisual del colectivo LGTB

<https://aplgbt.org/>

Asociación de Periodistas y Comunicación LGBTI

<http://www.apercom.org/>

ARTICLES

"Los medios de comunicación y el tratamiento de la homosexualidad en los años de la *transición*".

<https://beatrizgimeno.es/2009/03/10/los-medios-de-comunicacion-y-el-tratamiento-de-la-homosexualidad-en-los-anos-de-la-transicion/>

REFERÈNCIES LEGISLATIVES

Llei 11/2014, del 10 d'octubre, per a garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, *transgènere*s i intersexuals i per a eradicar l'homofòbia, la bifòbia i la *transfòbia*.

<http://portaldogc.gencat.cat/utillsEADOP/PDF/6730/1376345.pdf>

Llei de mitjans argentina i comunitat LGBTI.

<http://www.sentidog.com/lat/2013/10/la-ley-de-medios-y-la-comunidad-lgbt.html>

AN NEX

LLISTAT DE
NOTÍCIES

- **05/05/17** Una agressió homòfoba a Ripollet evidencia «un repunt de violència» contra el col·lectiu gai
<https://www.naciodigital.cat/noticia/130556/agressio/homofoba/ripollet/evidencia/repunt/violencia/contra/collectiu/gai>
- **07/05/17** El Govern descobreix una placa a Mauthausen en record de totes les víctimes del nazisme
<https://www.naciodigital.cat/noticia/130623/govern/descobreix/placa/mauthausen/record/totes/victimes/nazisme>
- **07/05/17** Marine Le Pen, la dona que va reinventar l'extrema dreta francesa
<https://www.naciodigital.cat/noticia/130606/marine/le/pen/dona/va/reinventar/extrema/dreta/francesa>
- **07/05/17** VÍDEO Miquel Iceta canta «Como una ola» de Rocío Jurado a «Sábado Deluxe»
<https://www.naciodigital.cat/noticia/130629/video/miquel/iceta/canta/ola/rocio/jurado/sabado/deluxe>
- **09/05/17** Arran sodomitza Sant Magí amb «el braç incorrupte» de Santa Tecla per denunciar LGTBfòbia a Tarragona
<https://www.naciodigital.cat/noticia/130771/arran/sodomitza/sant/magi/amb/brac/incorrupte/santa/tecla/denunciar/lgtbifobia/tarragona>
- **09/05/17** Condemnen un menor a quatre anys d'internament per apedregar un noi gai a Sitges
<https://www.naciodigital.cat/noticia/130766/condemnen/menor/quatre/anys/internament/apedregar/noi/gai/sitges>
- **09/05/17** Osona crea el primer Servei d'Atenció Integral a les persones LGBTI de la Catalunya Central
<https://www.naciodigital.cat/noticia/130798/osona/crea/primer/servei/atencio/integral/persones/lgtbi/catalunya/central>
- **10/05/17** La campanya d'Arran Tarragona és «ofensiva pel propi moviment», segons Famílies LGBTI
<https://www.naciodigital.cat/noticia/130864/campanya/arran/tarragona/ofensiva/propio/moviment/segons/families/lgtbi>
- **10/05/17** La UPF permetrà als transsexuals, transgènere i intersexuals canviar el seu nom
<https://www.naciodigital.cat/noticia/130831/upf/permetra/transsexuals/transgeneres/intersexuals/canviar/seu/nom>
- **10/05/17** BComú financia 26 projectes socials amb els excedents salarials dels seus regidors
<https://www.naciodigital.cat/noticia/130857/bcomu/financia/26/projectes/socials/amb/excedents/salarials/dels/seus/regidors>
- **11/05/17** L'extrema dreta concorre a les eleccions alemanyes enmig d'una crisi interna
<https://www.naciodigital.cat/noticia/130915/extrema/dreta/concorre/eleccions/alemanyes/enmig/cria/interna>
- **17/05/17** Ensenyament presenta el protocol per prevenir l'assetjament als alumnes gais
<https://www.naciodigital.cat/noticia/131341/ensenyament/presenta/protocol/prevenir/assetjament/alumnes/gais>
- **22/05/17** L'alcalde de Cervera es planteja declarar persona «non grata» el bisbe de Solsona
<https://www.naciodigital.cat/noticia/131607/alcalde/cervera/es/planteja/declarar/persona/non/grata/bisbe/solsona>
- **23/05/17** Un col·lectiu porta les polèmiques declaracions del bisbe de Solsona a l'Observatori Contra l'Homofòbia
<https://www.naciodigital.cat/noticia/131663/collectiu/porta/polemiques/declaracions/bisbe/solsona/observatori/contra/homofobia>
- **23/05/17** DocsBarcelona inicia aquest dilluns set dies de cinema i mirada inquieta
<https://www.naciodigital.cat/noticia/109024/docsbarcelona/inicia/aquest/dilluns/set/dies/cinema/mirada/inquieta>
- **24/05/17** L'Observatori Contra l'Homofòbia demana al Govern «contundència» contra el bisbe de Solsona
<https://www.naciodigital.cat/noticia/131739/observatori/contra/homofobia/demana/al/govern/contundencia/contra/bisbe/solsona>

- **26/05/17** VÍDEO Arran organitza una «besada gai» davant d'una església de Sabadell
<https://www.naciodigital.cat/noticia/131956/video/arran/organitza/besada/gai/davant/esgl/sia/sabadell>
- **28/05/17** El bisbe de Solsona necessita escorta policial després d'oficiar dues confirmacions a Tàrrrega
<https://www.naciodigital.cat/noticia/132017/bisbe/solsona/necessita/escorta/policial/despr/oficiar/dues/confirmacions/tarrega>
- **28/05/17** Pintades a la catedral de Solsona contra el bisbe per les seves polèmiques declaracions sobre l'homosexualitat
<https://www.naciodigital.cat/noticia/132009/pintades/catedral/solsona/contra/bisbe/seves/polemiques/declaracions/sobre/homosexualitat?rlc=a1>
- **29/05/17** L'alcalde de Solsona demana al bisbe que es disculpi per les declaracions homòfobes
<https://www.naciodigital.cat/noticia/132067/alcalde/solsona/demana/al/bisbe/es/disculpi/declaracions/homofobes>
- **29/05/17** Demanen dos anys de presó a tres nois per increpar i agredir una noia lesbiana
<https://www.naciodigital.cat/noticia/132050/demanen/dos/anys/preso/tres/nois/increpar/agredir/noia/lesbiana>
- **30/05/17** Xavier Novell, el pastor esgarriat
<https://www.naciodigital.cat/noticia/132114/xavier/novell/pastor/esgarriat>
- **31/05/17** Cervera declara el bisbe de Solsona persona «non grata» per les declaracions sobre l'homosexualitat
<https://www.naciodigital.cat/noticia/132150/cervera/declara/bisbe/solsona/persona/non/grata/declaracions/sobre/homosexualitat>
- **31/05/17** Jaume Casals: «Si no plantem batalla ideològica des dels ajuntaments, sempre guanyaran els cunyats del bar»
<https://www.naciodigital.cat/noticia/131893/jaume/casals/si/no/plantem/batalla/ideologica/des/dels/ajuntaments/sempre/guanyaran/cunyats/bar>
- **01/06/17** El bisbe de Solsona es disculpa finalment per la glossa sobre l'homosexualitat
<https://www.naciodigital.cat/noticia/132232/bisbe/solsona/es/disculpa/finalment/glossa/sobre/homosexualitat>
- **01/06/17** L'Observatori contra l'Homofòbia creu que les disculpes de Novell arriben «tard»
<https://www.naciodigital.cat/noticia/132245/observatori/contra/homofobia/creu/disculpes/novell/arriben/tard>
- **03/06/17** Sacerdots de Solsona acusen el bisbe Novell d'allunyar-se de les «actituds que ha de tenir l'església»
<https://www.naciodigital.cat/noticia/132362/sacerdots/solsona/acusen/bisbe/novell/allunyar-se/actituds/tenir/esgl/sia>
- **03/06/17** Trenta anys de la lluita de dos homes per casar-se: «Vam obrir les portes de molts armaris»
<https://www.naciodigital.cat/noticia/132300/trenta/anys/lluita/dos/homes/casar-se/vam/obrir/portes/molts/armaris>
- **04/06/17** Les famílies LGTBI demanen que l'orientació sexual no sigui tabú a l'escola
<https://www.naciodigital.cat/noticia/132397/families/lgtbi/demanen/orientacio/sexual/no/sigui/tabu/escola>
- **05/06/17** Denuncien un cas de transfòbia a l'hospital de Santa Tecla de Tarragona i al Pius de Valls
<https://www.naciodigital.cat/noticia/132450/denuncien/cas/transfobia/hospital/santa/tecla/tarragona/al/pius/valls>
- **07/06/17** Estudiants de Lleida denuncien les paraules d'un professor d'institut: «Ser homosexual és antinatural»
<https://www.naciodigital.cat/noticia/132518/estudiants/lleida/denuncien/paraules/professor/institut/ser/homosexual/antinatural>
- **09/06/17** El professor de filosofia de Lleida demana perdó i agafa la baixa
<https://www.naciodigital.cat/noticia/132700/professor/filosofia/lleida/demana/perdo/agafa/baixa>
- **09/06/17** La Gay Pride Sitges reivindica els drets del col·lectiu LGTBI
<https://www.naciodigital.cat/noticia/132694/gay/pride/sitges/reivindica/drets/collectiu/lgtbi>

- **14/06/17** El Govern obre un expedient al professor de Lleida acusat pels seus alumnes de fer un discurs homòfob
<https://www.naciodigital.cat/noticia/132952/govern/obre/expedient/al/professor/lleida/acusat/pels/seus/alumnes/fer/discurs/homofob>
- **27/06/17** Un rector de l'Hospitalet qualifica l'homosexualitat de «pecat gravíssim»
<https://www.naciodigital.cat/noticia/133765/rector/hospitalet/qualifica/homosexualitat/pecat/gravissim>
- **28/06/17** L'orgull gai omple els carrers de Barcelona a partir d'aquest dimecres
<https://www.naciodigital.cat/noticia/133785/orgull/gai/omple/carrers/barcelona/partir/aquest/dimecres>
- **29/06/17** Un grup de sis persones agredeix una parella de lesbianes a les Garrigues
<https://www.naciodigital.cat/noticia/133939/grup/sis/persones/agredeix/parella/lesbianes/garrigues>
- **30/06/17** El Govern obre un expedient al rector ultra de l'Hospitalet
<https://www.naciodigital.cat/noticia/134029/govern/obre/expedient/al/rector/ultra/hospitalet>
- **01/07/17** Custodio Ballester: «La República catalana ve de la mà d'una idea esbiaixada de família i de l'avortament»
<https://www.naciodigital.cat/noticia/134052/custodio/ballester/república/catalana/ve/ma/idea/esbiaixada/familia/avortament>
- **01/07/17** El col·lectiu LGTBI pren Barcelona en la commemoració dels 40 anys de la primera marx
<https://www.naciodigital.cat/noticia/134092/collectiu/lgtbi/pren/barcelona/commemoracio/dels/40/anys/primeramarcha>
- **01/07/17** Més de cent persones es concentren a Arbeca, a les Garrigues, per rebutjar l'agressió a dues lesbianes
<https://www.naciodigital.cat/noticia/134068/cent/persones/es/concentren/arbeca/garrigues/rebutjar/agressio/dues/lesbianes>
- **07/07/17** Denuncien tres persones per l'agressió a dues noies lesbianes a Arbeca
<https://www.naciodigital.cat/noticia/134465/denuncien/tres/persones/agressio/dues/noies/lesbianes/arbeca>
- **08/07/17** El clam contra l'homofòbia de la Pride torna a omplir els carrers de Barcelona
<https://www.naciodigital.cat/noticia/134511/clam/contra/homofobia/pride/torna/omplir/carrers/barcelona>
- **15/07/17** Trenta joves participen a les colònies per a adolescents LGTB que se celebren al Bages
<https://www.naciodigital.cat/noticia/134947/trenta/joves/participen/colonies/adolescents/lgtb/se/celebren/al/bages>
- **19/07/17** Arxivat l'expedient contra el capellà Custodio Ballester per les seves declaracions homòfobes
<https://www.naciodigital.cat/noticia/135174/arxivat/expedient/contra/capella/custodio/ballester/seves/declaracions/homofobes>
- **19/07/17** Difonen el vídeo del professor d'institut de Lleida que va dir que ser homosexual era «antinatural»
<https://www.naciodigital.cat/noticia/135207/difonen/video/professor/institut/lleida/va/dir/ser/homosexual/era/antinatural>
- **26/07/17** Trump diu ara que l'exèrcit nord-americà no acceptarà persones transgènere
<https://www.naciodigital.cat/noticia/135606/trump/diu/ara/exercit/nord-america/no/acceptara/persones/transgenere>
- **09/08/17** Un jove denuncia una agressió homòfoba a la Festa Major de Castelló d'Empúries
<https://www.naciodigital.cat/noticia/136291/jove/denuncia/agressio/homofoba/festa/major/castello/empuries>
- **14/08/17** Catorze detinguts per explotar sexualment transsexuals a Barcelona i Palma
<https://www.naciodigital.cat/noticia/136550/catorze/detinguts/explotar/sexualment/transsexuals/barcelona/palma>

LA VANGUARDIA

- **01/05/17** El vot a Macron divideix el treball. Pàg. 3
- **06/05/17** El vot del rebuig. Pàg. 3

- **07/05/17** Eurovisió oblidada Rússia a Ucraïna. Pàg. 12 (VIVIR)
- **07/05/17** Desenes de dones protesten contra la fira de la gestació subrogada. Pàg. 50
- **10/05/17** L'homosexualitat al segle XIV. Pàg. 37
- **10/05/17** Fins que el visat ens separi. Pàg. 27
- **13/05/17** Miley hi posa seny. Pàg. 8
- **14/05/17** Taiwan s'erigeix al primer lloc d'Àsia en permetre matrimonis gai. Pàg. 14
- **17/05/17** Un príncep per als LGTB. Pàg. 6 (VIVIR)
- **18/05/17** Fuetades per ser homosexuals. Pàg. 12
- **18/05/17** El col·lectiu LGTB veu una retallada de drets a Espanya. Pàg. 35
- **22/05/17** Massa sants per ser 'scouts'. Pàg. 12
- **22/05/17** L'elixir de la igualtat. Pàg. 34
- **24/05/17** L'organització de joves musulmans més gran demana de revisar l'Alcorà. Pàg. 10
- **27/05/17** Desmuntant el conflicte generacional. Pàg. 19
- **29/05/17** El bisbe Novellsurt de missa escortat per la policia. Pàg. 30
- **29/05/17** Llums i ombres de Caitlyn. Pàg. 6 (VIVIR)
- **30/05/17** Petició de presó per agredir dues noies que es feien un petó. Pàg. 33
- **02/06/17** Xavier Novell demana perdó a les famílies amb fills gais. Pàg. 29
- **06/06/17** Madrid instal·la semàfors amb parelles homosexuals. Pàg. 28
- **07/06/17** El partit impossible. Pàg. 49
- **15/06/17** El Prado subratlla la seva vocació inclusiva amb un itinerari gai. Pàg. 38
- **21/06/17** Estrasburg condemna Rússia per la seva llei de "propaganda" homosexual. Pàg. 10
- **22/06/17** Ismael Smith, el dandi que va fer de si mateix la seva millor obra d'art. Pàg. 40
- **28/06/17** Merkel obre la porta a legalitzar els matrimonis gais. Pàg. 8
- **28/06/17** El vol de la dona trans. Pàg. 6
- **29/06/17** Madrid, capital de l'arc d'iris. Pàg. 39
- **01/07/17** Capital mundial de l'Orgull Gai. Pàg. 1
- **01/07/17** Sí alemany al matrimoni gai. Pàg. 3 i 4
- **02/07/17** Crit per la diversitat. Pàg. 40 i 41
- **02/07/17** Sèrbia té per primera vegada una primera ministra i és lesbiana. Pàg. 12
- **09/07/17** Desfilada festiva i reivindicativa per agafar el relleu de Madrid. Pàg. 1
- **17/07/17** Un transgènere dona a llum un nen que és fill del seu marit homosexual. Pàg. 6
- **27/07/17** Trump veta l'accés a l'exèrcit als transsexuals tot i el que va prometre. Pàg. 6
- **28/07/17** El Pentàgon es resisteix a aplicar el veto de Trump als transsexuals. Pàg. 6
- **10/08/17** Sumarroca ja fa més cava que vi amb la nova marca per al mercat gai. Pàg. 51
- **10/08/17** Les festes del Circuit revitalitzen la marca del Gaixample. Pàg. 1 i 2 (VIVIR)
- **12/08/17** De la presó a les pàgines del Vogue. Pàg. 8 (VIVIR)

ARA

- **02/05/17** Dues hores amb Jaime Gil de Biedma. Pàg. 31
- **03/05/17** Denuncien una agressió homòfoba contra un jove a Salou. Pàg. 16
- **03/05/17** Merkel i Putin escenifiquen les seves diferències. Pàg. 11
- **06/05/17** Pierre Bergé es casa amb un paisatgista als 86 anys. Pàg. 57
- **06/05/17** Aquí va dormir el Vaquilla. Pàg. 16
- **09/05/17** L'amor prohibit s'instal·la a l'Elisi. Pàg. 40 i 41
- **10/05/17** Quatre anys d'internament per a un menor per apallissar un homosexual. Pàg. 18
- **10/05/17** Corea del Sud vota pel canvi i escull un president progressista. Pàg. 13
- **13/05/17** Una Eurovisió (més) polititzada. Pàg. 59
- **14/05/17** 'Au revoir', François Hollande. Pàg. 25
- **17/05/17** Guillem, un heterosexual aliat. Pàg. 41
- **18/05/17** És molt trist haver de denunciar la teva família". Pàg. 19
- **20/05/17** La denúncia dels llibres de text prové d'un sindicat fantasma. Pàg. 17
- **21/05/17** L'Aràbia Saudita, un país que no accepta turistes. Pàg. 31
- **23/05/17** El bisbe de Solsona lliga no tenir pare amb ser homosexual. Pàg. 18
- **26/05/17** LA LFP denuncia càntics de la grada d'animació. Pàg. 136
- **27/05/17** La manipulació dels llibres de text, una polèmica fictícia. Pàg. 36
- **28/05/17** Les xarxes socials són editors que defugen la seva responsabilitat per gar-reperia". Pàg. 8
- **28/05/17** El Jueves' celebra 40 anys de resistència satírica. Pàg. 74

- **28/05/17** Coppola, Haynes i Campillo es disputen la Palma d'Or. Pàg. 54
- **29/05/17** Un centenar de persones escridassen el bisbe de Solsona a Tàrrrega. Pàg. 16
- **30/05/17** L'alcalde de Solsona demana al bisbe Novell una disculpa pública. Pàg. 19
- **30/05/17** Demanen dos anys de presó per humiliar i agredir dues lesbianes. Pàg. 19
- **30/05/17** ¿Com saben que l'esport femení no interessa si no el mostren mai?. Pàg. 29
- **30/05/17** Macron relança el diàleg amb Putin malgrat les desavinences. Pàg. 12
- **30/05/17** L'iconoclasta Duane Michals. Pàg. 30 i 31
- **01/06/17** EL PDECAT es desmarca de l'alcalde de Cervera. Pàg. 15
- **02/06/17** "Em preocupa que el bisbe perjudiqui la imatge de Solsona". Pàg. 16
- **07/06/17** L'Ajuntament de Solsona es descarta de la processó de Corpus. Pàg. 18
- **08/06/17** El Fire!! més combatiu clama per la normalitat del collectiu LGTB. Pàg. 32
- **08/06/17** Contra l'homofòbia. Pàg. 1
- **08/06/17** "Estimem com volem": clam contra l'homofòbia. Pàg. 17
- **19/06/17** Artistes transsexuals: visibilitzar la diversitat per eradicar estereotips. Pàg. 30-31
- **24/06/17** Sunshine, de 'Glee', reapareix com a home. Pàg. 57
- **25/06/17** Quatre dècades d'orgull LGTBI. Pàg. 28
- **25/06/17** Crits, cops, grades i armaris. Pàg. 28
- **27/06/17** Linxaments d'homosexuals a Ghana. Pàg. 12
- **28/06/17** El capellà homòfob de l'Hospitalet, a punt de quedar-se sense parròquia. Pàg. 21
- **29/06/17** Arrenca el Pride Barcelona contra l'homofòbia a l'esport. Pàg. 29
- **30/06/17** Agredeixen a Arbeca una parella de lesbianes per haver-se fet un petó. Pàg. 19
- **01/07/17** Alemanya aprova el matrimoni homosexual. Pàg. 12
- **01/07/17** Orgullosament activistes. Pàg. 32 i 33
- **01/07/17** Alemanya dona el sí al matrimoni homosexual. Pàg. 1
- **01/07/17** "Madrid em recorda el San Francisco dels 70". Pàg. 36
- **02/07/17** 'Plumofòbia': el collectiu gai també discrimina. Pàg. 31
- **09/07/17** 50.000 persones a la Pride Barcelona contra la LGTBIfòbia en l'esport. Pàg. 28
- **19/07/17** Kaitlyn vol ser senadora . Pàg. 17 GENT
- **27/07/17** Trump prohibeix que els transsexuals serveixin a l'exèrcit. Pàg. 9
- **15/08/17** Catorze detinguts per explotar transsexuals a Barcelona i Palma. Pàg. 13
- **16/08/17** Els silencis de Carmen de Mairena. Pàg. 9 AGOST (SUPLEMENT)

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA

- **02/05/17** Setge internacional a la justícia paral·lela dels Testimonis de Jehovà. Pàg. 32
- **03/05/17** Plaer, Barneda i Robles. Pàg. 65
- **03/05/17** La fugida acabarà en boda. Pàg. 33
- **03/05/17** Merkel pressiona Putin per l'assetjament als gais a Txetxènia. Pàg. 15
- **03/05/17** Elegia per Jaime Gil de Biedma. Pàg. 58
- **04/05/17** Desterrat de Sevilla l'agressor ultra de Bilbao. Pàg. 49
- **05/05/17** El retorn de les ments de 'Matrix'. Pàg. 69
- **07/05/17** El primer conte LGBT. Pàg. 89
- **07/05/17** L'últim amor de Lorca?. Pàg. 80
- **07/05/17** Actors transformers. Pàg. 86
- **07/05/17** Hollande, la gran decepció. Pàg. 8
- **09/05/17** El món de Gil de Biedma. Pàg. 56
- **10/05/17** Quatre anys d'internament per a un menor que va apedregar un gai a Sitges. Pàg. 38
- **11/05/17** La gran crònica del punk anglès. Pàg. 48 i 49
- **12/05/17** John Fernández, Míster Gay World. Pàg. 70
- **14/05/17** «Ens colonitza la tonteria» . Pàg. 4
- **19/05/17** Un gai demana al Papa que medii al ser vetat en una confraria. Pàg. 34
- **20/05/17** A la presó per fumar. Pàg. 17
- **22/05/17** «Per sobre de tota la resta, hi ha la llibertat». Pàg. 72
- **25/05/17** Empresonades amb homes. Pàg. 37
- **25/05/17** El planeta Bowie en un llibre espectacle. Pàg. 5
- **26/05/17** No els faran callar. Pàg. 70
- **28/05/17** Elles manen diferent. Pàg. 44 i 45
- **29/05/17** Campanes de boda per a Jimena i Shaza. Pàg. 56

- **29/05/17** El bisbe Novell, escridassat a Tàrrrega per homòfob. Pàg. 30
- **30/05/17** El fiscal demana 2 anys per una agressió a lesbianes. Pàg. 33
- **30/05/17** Macron posa les armes químiques com a línia vermella davant Putin. Pàg. 12
- **30/05/17** Fotògraf revolucionari. Pàg. 50
- **31/05/17** TVE esquiva la festa mundial de l'Orgull Gai. Pàg. 67
- **01/06/17** Cervera declara persona no grata el bisbe Novell pels seus comentaris sobre els gais. Pàg. 34
- **02/06/17** El bisbe de Solsona demana perdó per ofendre els gais. Pàg. 36
- **03/06/17** Irlanda tindrà un primer ministre gai. Pàg. 16
- **04/06/17** L'increïble bisbe mutant. Pàg. 40
- **06/06/17** Madrid instal·la semàfors LGTBI amb motiu del World Pride. Pàg. 36
- **06/06/17** L'adéu de les parelles de David Delfín. Pàg. 70
- **08/06/17** Protesta en un institut de Lleida per les teories homòfobes d'un professor de filosofia. Pàg. 37
- **10/06/17** El collectiu gai i oposició denuncien una nova demora de la llei contra l'homofòbia. Pàg. 37
- **10/06/17** El professor de Lleida que criticava a classe l'homosexualitat demana perdó. Pàg. 37
- **12/06/17** LGTBI, un orgull de l'arc iris. Pàg. 1
- **12/06/17** L'arc iris més global. Pàg. 2 i 3
- **12/06/17** Barcelona pita contra la LGTBIfòbia. Pàg. 3
- **12/06/17** Espanya, país de refugi. Pàg. 4 i 5
- **12/06/17** Cronologia del moviment LGBTI. Pàg. 4 i 5
- **12/06/17** "S'acaba l'edat d'or dels heterosexuales". Pàg. 4 i 5
- **12/06/17** Cartes d'amor. Pàg. 5
- **13/06/17** "La idea és acostar la transsexual a la societat". Pàg. 68
- **13/06/17** La cadena Fox busca parelles LGTBI per a "casar-les". Pàg. 65
- **15/06/17** Miley Cyrus dissenya unes Converse LGTBI. Pàg. 67
- **16/06/17** Barneda para de la seva nòvia. Pàg. 76
- **17/06/17** Pardo i López presentaran la marxa LGTBI. Pàg. 68
- **21/06/17** "No tinc intenció de tornar al meu país". Pàg. 3
- **21/06/17** 'I will survive' dels 7 regnes. Pàg. 69
- **22/06/17** Això no és una biografia de Carmen de Mairena. Pàg. 65
- **22/06/17** Un ventall gai a la Casa Blanca. Pàg. 70
- **24/06/17** Teles contra l'assetjament a l'homosexualitat. Pàg. 66,67
- **24/06/17** Per a vestir-se amb els colors de l'arc iris. Pàg. 66
- **24/06/17** Palomo Spain porta a París la seva moda 'cañí'. Pàg. 67
- **26/06/17** Madrid exhibeix orgull gai. Pàg. 26
- **28/06/17** Arenga homòfoba del pare Custodio de L'H. Pàg. 38
- **28/06/17** Declarar-se lesbiana el 77. Pàg. 1
- **28/06/17** Ser lesbiana el 1977. Pàg. 36 i 37
- **28/06/17** «Ells eren 100 i nosaltres, 10». Pàg. 36
- **28/06/17** «Per a Franco, ni existíem». Pàg. 37
- **29/06/17** Chueca va néixer entre llibres. Pàg. 36
- **29/06/17** La Casa Batlló s'illumina amb la bandera gai. Pàg. 36
- **29/06/17** Shiloh Jolie es comença a medicar per canviar de sexe. Pàg. 67
- **30/06/17** Madrid arc iris La ciutat es bolca amb la festa del collectiu LGTBI. Pàg. 2,3
- **30/06/17** Madrid es bolca amb l'orgull gai. Pàg. 1
- **30/06/17** Agredides dues lesbianes per besar-se a les portes d'un bar d'Arbeca. Pàg. 4
- **30/06/17** Una reivindicació necessària. Pàg. 4
- **01/07/17** Les teles es bolquen amb el World Pride. Pàg. 67
- **01/07/17** Alemanya legalitza el matrimoni homosexual. Pàg. 1
- **01/07/17** Alemanya legalitza el matrimoni homosexual. Pàg. 12
- **01/07/17** La Generalitat porta al fiscal al capellà homòfob de L'Hospitale. Pàg. 38
- **02/07/17** Partits i gais criden a Madrid un clamorós «no» a l'homofòbia. Pàg. 32
- **02/07/17** La llei contra el collectiu LGTB. Pàg. 34
- **02/07/17** Un caporal de l'Armada, nou Mister Gay Espanya 2017. Pàg. 24
- **02/07/17** Molt orgull a Madrid. Pàg. 1
- **06/07/17** El 'Teorema' de Pasolini, al segle XXI. Pàg. 52
- **08/07/17** Barcelona acull avui la multitudinària desfilada de l'Orgull Gai. Pàg. 40

- **09/07/17** A mi la Legió. Pàg. 76
- **10/07/17** Mor Nelsan Ellis, el gai carismàtic de 'True Blood'. Pàg. 67
- **20/07/17** El revés de Feliciano. Pàg. 58
- **24/07/17** Apartat el capellà homòfob de l'Hospitalet. Pàg. 27
- **26/07/17** La meitat dels gais amaguen la seva condició a la feina. Pàg. 24
- **27/07/17** Trump esmena Obama i veta els transgènere a l'Exèrcit. Pàg. 12
- **03/08/17** Un homòfob l'arma mentre lliga a 'First dates'. Pàg. 18
- **09/08/17** El Circuit gai ocupa Barcelona amb una edició extrallarga. Pàg. 7
- **12/08/17** Els perfums de Lindsay. Pàg. 13
- **12/08/17** Silvestre, a punt per al final de 'Sense8'. Pàg. 16
- **14/08/17** Una parella lesbiana arriba a "Doctora juguetes". Pàg. 19
- **16/08/17** Falten més noies. La festa del 'Circuit' a la Illa Fantasia atrau moltes dones però poques lesbianes. Pàg. 1
- **16/08/17** Les noies només volen ...divertir-se. Pàg. 7

VILAWEB

- **02/05/17** Denuncien una agressió homòfoba contra un jove a Salou
<https://www.vilaweb.cat/noticies/actualizaciondenuncien-una-agressio-homofoba-contra-un-jove-a-salou/>
- **02/05/17** Tv movies, tutories entre iguals, club de valents i unitats d'atenció, 'armes' a la Comunitat contra el bullying
<https://www.vilaweb.cat/noticies/tv-movies-tutories-entre-iguals-club-de-valents-i-unitats-datencio-armes-a-la-comunitat-contra-el-bullying/>
- **03/05/17** La CUP insisteix que es retiri l'estàtua de Colom per "coherència" amb la d'Antonio López
<https://www.vilaweb.cat/noticies/la-cup-insisteix-que-es-retiri-lestatua-de-colom-per-coherencia-amb-la-dantonio-lopez/>
- **05/05/17** L'Ajuntament de Santiago va tenir constància el matí del dijous de l'arribada del bus d'"Hazte Oír"
<https://www.vilaweb.cat/noticies/lajuntament-de-santiago-va-tenir-constancia-el-mati-del-dijous-de-larribada-del-bus-dhazte-oir/>
- **05/05/17** L'OCH denuncia un "repunt de violència" cap al col·lectiu LGTBI després d'una "nova incidència" a Ripollet
<https://www.vilaweb.cat/noticies/loch-denuncia-un-repunt-de-violencia-cap-al-collectiu-lgtbi-de-spres-duna-nova-incidencia-a-ripollet/>
- **05/05/17** La Fundació FC Barcelona i el Col·lectiu Fu recullen signatures contra l'assetjament
<https://www.vilaweb.cat/noticies/la-fundacio-fc-barcelona-i-el-collectiu-fu-recullen-signatures-contra-lassetjament>
- **06/05/17** Putin demanarà suport per a la investigació sobre violació de DDHH contra homosexuals a Txetxènia
<https://www.vilaweb.cat/noticies/txetxenia-putin-demanara-suport-per-a-la-investigacio-sobre-violacio-de-ddhh-contra-homosexuals-a-txetxenia/>
- **09/05/17** Condemnen un menor a quatre anys d'internament per haver participat en una agressió homòfoba a Sitges
<https://www.vilaweb.cat/noticies/ampliaciocondemnen-un-menor-a-quatre-anys-dinternament-per-haver-participat-en-una-agressio-homofoba-a-sitges/>
- **09/05/17** Osona crea el primer Servei d'Atenció Integral a les persones LGTBI de la Catalunya Central
<https://www.vilaweb.cat/noticies/amplacioosona-crea-el-primer-servei-datencio-integral-a-les-persones-lgtbi-de-la-catalunya-central/>
- **09/05/17** Arran sodomitza Sant Magí amb 'el braç incorrupte' de Santa Tecla en una campanya contra la LGTBfòbia a Tarragona
<https://www.vilaweb.cat/noticies/arran-sodomitza-sant-magi-amb-el-brac-incorrupte-de-santa-tecla-en-una-campanya-contra-la-lgtbifobia-a-tarragona/>
- **10/05/17** La UPF permetrà que transsexuals, transgènere i intersexuals canviïn de nom
<https://www.vilaweb.cat/noticies/la-upf-permetra-que-transsexuals-transgeneres-i-intersexuals-canviin-de-nom/>

- **10/05/17** BComú finança 26 projectes socials amb els excedents salarials dels seus càrrecs electes
<https://www.vilaweb.cat/noticies/amp-bcomu-financa-26-projectes-socials-amb-els-excedents-salarials-dels-seus-carrecs-electes/>
- **15/05/17** Tarragona engega un Servei d'Atenció Integral a les Diversitats Sexuals i Gèneres
<https://www.vilaweb.cat/noticies/tarragona-engega-un-servei-datencio-integral-a-les-diversitats-sexuals-i-generes/>
- **16/05/17** Forcadell subratlla la importància de la llei "pionera" de defensa dels drets del col·lectiu LGBTI
<https://www.vilaweb.cat/noticies/forcadell-subratlla-la-importancia-de-la-llei-pionera-de-defensa-dels-drets-del-collectiu-lgtbi/>
- **16/05/17** L'OCH anima les víctimes d'agressions LGBTIfòbiques a utilitzar les comissaries dels Mossos per denunciar els fets
<https://www.vilaweb.cat/noticies/loch-anima-les-victimes-dagressions-lgtbifobiques-a-utilitzar-les-comissaries-dels-mossos-per-denunciar-els-fets/>
- **16/05/17** La Diputació de Girona aprova una moció de suport als investigats pel procés amb l'abstenció del PSC
<https://www.vilaweb.cat/noticies/ampliaciolla-diputacio-de-girona-aprova-una-mocio-de-suport-als-investigats-pel-proces-amb-labstencio-del-psc/>
- **17/05/17** Esplugues crea un servei d'atenció per a casos de discriminació a persones LGBTI
<https://www.vilaweb.cat/noticies/esplugues-crea-un-servei-datencio-per-a-casos-de-discriminacio-a-persones-lgtbi/>
- **17/05/17** La Conselleria d'Ensenyament publica el protocol contra l'assetjament a alumnes LGBTI
<https://www.vilaweb.cat/noticies/la-conselleria-densenyament-publica-el-protocol-contra-l-assetjament-a-alumnes-lgtbi/>
- **17/05/17** Uns 100 treballadors de CC.OO. criden a no "baixar la guàrdia" contra la LGBTIfòbia
<https://www.vilaweb.cat/noticies/uns-100-treballadors-de-cc-oo-criden-a-no-baixar-la-guardia-contra-la-lgtbifobia/>
- **17/05/17** Progrés i limitacions del reconeixement dels drets LGBTI als Països Catalans
<https://www.vilaweb.cat/noticies/progres-i-limitacions-del-reconeixement-dels-drets-lgtbi-als-paisos-catalans/>
- **19/05/17** El guió prohibit de Hollywood
<https://www.vilaweb.cat/noticies/los-ninos-the-grown-ups-de-la-xilena-maite-alberdi-millor-pellicula-a-la-20a-edicio-del-docsbarcelona>
- **20/05/17** El 24è Memorial Internacional de la Sida, marcat per la reivindicació dels medicaments que en preveuen la infecció
<https://www.vilaweb.cat/noticies/ampliacioel-24e-memorial-internacional-de-la-sida-marcad-per-la-reivindicacio-dels-medicaments-que-en-preveuen-la-infeccio/>
- **22/05/17** L'Ajuntament de Solsona rebutja les declaracions del bisbe Novell i les titlla de "desafortunades"
<https://www.vilaweb.cat/noticies/lajuntament-de-solsona-rebutja-les-declaracions-del-bisbe-novell-i-les-titlla-de-desafortunades/>
- **22/05/17** Cervera vol declarar persona non grata el bisbe de Solsona pel seu comentari sobre 'la confusió en l'orientació sexual'
<https://www.vilaweb.cat/noticies/el-paer-en-cap-de-cervera-planteja-de-declarar-persona-non-grata-el-bisbe-de-solsona/>
- **22/05/17** L'Ajuntament de Solsona rebutja les declaracions del bisbe Novell i les titlla de "desafortunades"
<https://www.vilaweb.cat/noticies/lajuntament-de-solsona-rebutja-les-declaracions-del-bisbe-novell-i-les-titlla-de-desafortunades/>
- **23/05/17** Barcelona i Madrid commemoren els 40 anys de la primera manifestació LGBTI espanyola
<https://www.vilaweb.cat/noticies/barcelona-i-madrid-commemoren-els-40-anys-de-la-primera-manifestacio-lgtbi-espanyola/>

- **23/05/17** El bisbe de Lleida no veu "homofòbia" en la glossa de Novell i es mostra sorprès per la "repercussió negativa" generada
<https://www.vilaweb.cat/noticies/el-bisbe-de-lleida-no-veu-homofobia-en-la-glossa-de-novell-i-es-mostra-sorpres-per-la-repercussio-negativa-generada-2/>
- **24/05/17** Dos homes condemnats per mantenir relacions homosexuals reben 83 cops amb vara davant desenes de persones
<https://www.vilaweb.cat/noticies/indonesia-dos-homes-condemnats-per-mantenir-relacions-homosexuals-reben-83-cops-amb-vara-davant-desenes-de-persones/>
- **24/05/17** Taiwan és el primer país de l'Àsia que ha legalitzat el matrimoni homosexual
<https://www.vilaweb.cat/noticies/taiwan-es-converteix-en-el-primer-pais-de-lasia-en-legalitzar-el-matrimoni-homosexual/>
- **24/05/17** Tàrraga reprova el bisbe de Solsona per relacionar l'absència de la figura paterna i l'orientació sexual de les persones
<https://www.vilaweb.cat/noticies/tarrega-reprova-el-bisbe-de-solsona-per-relacionar-labsencia-de-la-figura-paterna-i-lorientacio-sexual-de-les-persones/>
- **24/05/17** Una associació de cristians homosexuals denuncia "l'obsessió malaltissa" del bisbe de Solsona contra els gais i lesbianes
<https://www.vilaweb.cat/noticies/una-associacio-de-cristians-homosexuals-denuncia-lobsessio-malaltissa-del-bisbe-de-solsona-contra-els-gais-i-lesbianes/>
- **28/05/17** Esbronquen a Tàrraga (Lleida) al bisbe de Solsona pels seus comentaris sobre l'homosexualitat
<https://www.vilaweb.cat/noticies/esbronquen-a-tarrega-lleida-al-bisbe-de-solsona-pels-seus-comentaris-sobre-lhomosexualitat/>
- **29/05/17** Demanen presó per a tres joves per vexar i agredir dues lesbianes per fer-se un petó
<https://www.vilaweb.cat/noticies/demanen-presó-per-a-tres-joves-per-vexar-i-agredir-dues-lesbianes-per-fer-se-un-peto/>
- **29/05/17** La Fundació Mapfre dedica la major retrospectiva al fotògraf "revolucionari" Duane Michals
<https://www.vilaweb.cat/noticies/la-fundacio-mapfre-dedica-la-major-retrospectiva-al-fotograf-revolucionari-duane-michals/>
- **30/05/17** Cervera declara el bisbe Novell persona 'no grata' per les seves declaracions sobre l'homosexualitat
<https://www.vilaweb.cat/noticies/cervera-declara-el-bisbe-novell-persona-no-grata-per-les-seves-declaracions-sobre-lhomosexualitat/>
- **30/05/17** L'alcalde de Mollerussa reprova les declaracions del bisbe Novell sobre l'homosexualitat
<https://www.vilaweb.cat/noticies/lalcalde-de-mollerussa-reprova-les-declaracions-del-bisbe-novell-sobre-lhomosexualitat/>
- **01/06/17** Entitats LGTBI demanen a Puigdemont aplicar les sancions de la llei contra l'homofòbia
<https://www.vilaweb.cat/noticies/entitats-lgtbi-demanen-a-puigdemont-aplicar-les-sancions-de-la-lllei-contra-lhomofobia/>
- **01/06/17** L'Observatori contra l'Homofòbia creu que les disculpes de Novell "arriben tard" i li demana una opinió "en positiu"
<https://www.vilaweb.cat/noticies/observatori-contra-lhomofobia-creu-que-les-disculpes-de-novell-arriben-tard-i-li-demana-una-opinio-en-positiu/>
- **01/06/17** Royes valora positivament les disculpes del bisbe Novell però no li retirarà la declaració de persona 'no grata'
<https://www.vilaweb.cat/noticies/royes-valora-positivament-les-disculpes-del-bisbe-novell-pero-no-li-retirara-la-declaracio-de-persona-no-grata/>
- **03/06/17** Un ministre homosexual i fill d'immigrant liderarà el Govern a Irlanda
<https://www.vilaweb.cat/noticies/irlanda-un-ministre-homosexual-i-fill-dimmigrant-liderara-el-govern-a-irlanda/>
- **04/06/17** Les famílies LGTBI demanen que l'orientació sexual dels pares i mares no sigui tabú a l'escola
<https://www.vilaweb.cat/noticies/les-families-lgtbi-demanen-que-lorientacio-sexual-dels-pares-i-mares-no-sigui-tabu-a-lescola/>

- **06/06/17** Un capellà del Fòrum Ondara critica l'actitud "inamovible" del bisbe Novell en relació amb els homosexuals
<https://www.vilaweb.cat/noticies/un-capella-del-forum-ondara-critica-lactitud-inamovible-del-bisbe-novell-en-relacio-amb-els-homosexuals-2/>
- **07/06/17** El Govern veu "reprovable" les afirmacions homòfobes d'un professor de Lleida
<https://www.vilaweb.cat/noticies/el-govern-veu-reprovable-les-afirmacions-homofobes-dun-professor-de-lleida/>
- **07/06/17** L'institut de Lleida rebutja qualsevol expressió contra la llibertat sexual
<https://www.vilaweb.cat/noticies/linstitut-de-lleida-rebutja-qualsevol-expressio-contra-la-libertat-sexual/>
- **07/06/17** Més de 200 estudiants es concentren a Lleida contra afirmacions homòfobes d'un professor
<https://www.vilaweb.cat/noticies/mes-de-200-estudiants-es-concentren-a-lleida-contra-afirmacions-homofobes-dun-professor/>
- **08/06/17** Primeres Jornades LGBTI dels Països Catalans
<https://www.vilaweb.cat/noticies/primeres-jornades-lgbti-dels-paisos-catalans/>
- **09/06/17** El professor de Lleida que va criticar els homosexuals es disculpa i Ensenyament no el sanciona
<https://www.vilaweb.cat/noticies/el-professor-de-lleida-que-va-criticar-els-homosexuals-es-disculpa-i-ensenyament-no-el-sanciona/>
- **10/06/17** Cs demana al Govern revisar els protocols en tractaments hormonals a transexual
<https://www.vilaweb.cat/noticies/cs-demana-al-govern-revisar-els-protocols-en-tractaments-hormonals-a-transexual/>
- **10/06/17** El col·lectiu LGBTI rebutja que s'arxivi l'expedient contra el docent homòfob de Lleida
<https://www.vilaweb.cat/noticies/el-collectiu-lgbti-rebutja-que-sarxivi-l-expedient-contra-el-docent-homofob-de-lleida/>
- **12/06/17** EUA va registrar el 2016 una xifra rècord d'assassinats contra la comunitat LGTB
<https://www.vilaweb.cat/noticies/eua-eua-va-registrar-el-2016-una-xifra-record-dassassinats-contra-la-comunitat-lgtb/>
- **14/06/17** El Govern obre un expedient al professor de l'institut de Lleida acusat pels alumnes d'homofòbia
<https://www.vilaweb.cat/noticies/el-govern-obre-un-expedient-al-professor-de-linstitut-de-lleida-acusat-pels-alumnes-dhomofobia/>
- **17/06/17** Unes 300 persones clamen contra l'homofòbia i a favor dels drets del col·lectiu LGBTI a Lleida
<https://www.vilaweb.cat/noticies/ampliaciounes-300-persones-clamen-contra-lhomofobia-i-a-favor-dels-drets-del-collectiu-lgbti-a-lleida/>
- **22/06/17** El bisbe de Solsona vincula l'homosexualitat amb la manca de la figura paterna
<https://www.vilaweb.cat/noticies/el-bisbe-de-solsona-vincula-lhomosexualitat-amb-la-manca-de-la-figura-paterna/>
- **25/06/17** Sóc dona i tinc sexe amb dones. Em protegeixo?
<https://www.vilaweb.cat/noticies/soc-dona-i-tinc-sexe-amb-dones-em-protegeixo/>
- **26/06/17** El PDeCAT reivindica la llibertat individual en la presentació del grup Degais
<https://www.vilaweb.cat/noticies/el-pdecap-reivindica-la-libertat-individual-en-la-presentacio-del-grup-degais/>
- **27/06/17** Merkel obre la porta al matrimoni homosexual
<https://www.vilaweb.cat/noticies/alemanya-merkel-obre-la-porta-al-matrimoni-homosexual/>
- **27/06/17** Zapatero sobre el matrimoni homosexual: "Ha fet feliç a molta gent"
<https://www.vilaweb.cat/noticies/zapatero-sobre-el-matrimoni-homosexual-ha-fet-felic-a-molta-gent/>
- **27/06/17** El rector d'una parròquia de l'Hospitalet qualifica de 'pecat gravíssim' l'homosexualitat
<https://www.vilaweb.cat/noticies/el-rector-de-la-parroquia-de-la-immaculada-concepcio-de-lhospital-et-qualifica-de-pecat-gravissim-lhomosexualitat-custodio-ballester-lgtb-world-pride/>
- **28/06/17** El Pride Barcelona espera aplegar unes 260.000 persones en la seva desena edició
<https://www.vilaweb.cat/noticies/el-pride-barcelona-espera-aplegar-unes-260-000-persones-en-la-seva-desena-edicio/>

- **29/06/17** El Parlament insta el Govern a no renovar cap concertació a escoles que segreguin per sexes
<https://www.vilaweb.cat/noticies/ampliacioel-parlament-insta-el-govern-a-no-renovar-cap-concertacio-a-escoles-que-segreguin-per-sexes/>
- **29/06/17** L'OCH sol·licita un "canvi radical" en la direcció de les polítiques LGTBI del Govern
<https://www.vilaweb.cat/noticies/loch-sollicita-un-canvi-radical-en-la-direccio-de-les-politiques-lgtbi-del-govern/>
- **29/06/17** La Diputació de Barcelona reafirma el seu compromís amb els drets LGTBI
<https://www.vilaweb.cat/noticies/la-diputacio-de-barcelona-reafirma-el-seu-compromis-amb-els-drets-lgtbi/>
- **30/06/17** Més de cent persones es concentren a Arbeca per rebutjar l'agressió a dos lesbianes que es feien un petó
<https://www.vilaweb.cat/noticies/mes-de-cent-persones-es-concentren-a-arbeca-per-rebutjar-lagressio-a-dos-lesbianes-que-es-feien-un-peto-2/>
- **30/06/17** Alemanya aprova legalitzar el matrimoni homosexual
<https://www.vilaweb.cat/noticies/alemanya-aprova-el-matrimoni-homosexual-merkel-cdu-sdp-legalitzar/>
- **01/07/17** Milers de persones es manifesten pel matrimoni homosexual a Irlanda del Nord
<https://www.vilaweb.cat/noticies/ulster-milers-de-persones-es-manifesten-pel-matrimoni-homosexual-a-irlanda-del-nord/>
- **06/07/17** L'Observatori contra la LGTBfòbia va detectar 41 incidents d'odi durant el World-Pride
<https://www.vilaweb.cat/noticies/observatori-contra-la-lgtbfobia-va-detectar-41-incidents-dodi-durant-el-worldpride/>
- **07/07/17** Els Mossos denuncien penalment tres persones per l'agressió a dues noies lesbianes que es feien un petó a Arbeca
<https://www.vilaweb.cat/noticies/els-mossos-denuncien-penalment-tres-persones-per-lagressio-a-dues-noies-lesbianes-que-es-feien-un-peto-a-arbeca/>
- **08/07/17** Barcelona acull aquest dissabte una marxa de l'orgull LGTBI reivindicativa i festiva
<https://www.vilaweb.cat/noticies/barcelona-acull-aquest-dissabte-una-marxa-de-lorgull-lgtbi-reivindicativa-i-festiva-2/>
- **08/07/17** Desenes de milers de persones xiulen falta a l'homofòbia en la marxa de l'Orgull barceloní
<https://www.vilaweb.cat/noticies/desenes-de-milers-de-persones-xiulen-falta-a-lhomofobia-en-la-marxa-de-lorgull-barceloni/>
- **16/07/17** Les colònies Oasis, un espai de llibertat per als joves LGTBI
<https://www.vilaweb.cat/noticies/la-meva-por-mes-gran-era-el-rebuig-social-per-ser-transsexual-i-aqui-sento-que-puc-ser-lliure/>
- **19/07/17** Pengen a Internet un vídeo en què el mestre de filosofia de Lleida diu que ser homosexual és un defecte i una anomalia
<https://www.vilaweb.cat/noticies/pengen-a-internet-un-video-en-que-el-mestre-de-filosofia-de-lleida-diu-que-ser-homosexual-es-un-defecte-i-una-anomalia/>
- **20/07/17** Un codi vetllarà per la presència normalitzada i no estereotipada del col·lectiu LGTBI en mitjans
<https://www.vilaweb.cat/noticies/un-codi-vetllara-per-la-presencia-normalitzada-i-no-estereotipada-del-collectiu-lgtbi-en-mitjans/>
- **20/07/17** L'OCH considera "inadmissible" que la Generalitat arxivi l'expedient del capellà de l'Hospitalet
<https://www.vilaweb.cat/noticies/loch-considera-inadmissible-que-la-generalitat-arxivi-l-expedient-del-capella-de-lhospitalet/>
- **20/07/17** La Generalitat arxiva l'expedient contra el rector de l'Hospitalet que va qualificar l'homosexualitat de "pecat gravíssim"
<https://www.vilaweb.cat/noticies/la-generalitat-arxiva-l-expedient-contra-el-rector-de-lhospitalet-que-va-qualificar-lhomosexualitat-de-pecat-gravissim/>
- **21/07/17** L'OCH demana a Ensenyament que valori apartar de les aules el professor de Lleida acusat pels alumnes d'homòfob
<https://www.vilaweb.cat/noticies/loch-demana-a-ensenyament-que-valori-apartar-de-les-aules-el-professor-de-lleida-acusat-pels-alumnes-dhomofob/>

- **22/07/17** Hazte Oír llançarà de nou una campanya del seu polèmic autobús i avança que n'hi haurà una altra d'"aèria" aquest estiu
<https://www.vilaweb.cat/noticies/hazte-oir-llancara-de-nou-una-campanya-del-seu-polemic-autobus-i-avanca-que-nhi-haura-una-altra-daeria-aquest-estiu/>
- **23/07/17** El col·lectiu LGTBI reclama espais "amables i sense homofòbia" a les festes de Catalunya
<https://www.vilaweb.cat/noticies/el-collectiu-lgtbi-reclama-espais-amables-i-sense-homofobia-a-les-festes-de-catalunya/>
- **23/07/17** Inauguren a Ripollet (Barcelona) el primer monument d'Espanya als activistes LGTBI
<https://www.vilaweb.cat/noticies/inauguren-a-ripollet-barcelona-el-primer-monument-despanya-als-activistes-lgtbi/>
- **24/07/17** L'arquebisbe de Barcelona relleva el capellà que va pronunciar una homilia contra l'homosexualitat
<https://www.vilaweb.cat/noticies/larquebisbe-de-barcelona-relleva-el-capella-que-va-pronunciar-una-homilia-contra-lhomosexualitat/>
- **25/07/17** Més de la meitat de persones LGTBI oculta la seva orientació sexual en el treball, segons un estudi
<https://www.vilaweb.cat/noticies/mes-de-la-meitat-de-persones-lgtbi-oculta-la-seva-orientacio-sexual-en-el-treball-segons-un-estudi/>
- **28/07/17** La Noguera crea el primer servei d'atenció integral per a persones LGTBI de les comarques de Lleida
<https://www.vilaweb.cat/noticies/la-noguera-crea-el-primer-servei-datencio-integral-per-a-persones-lgtbi-de-les-comarques-de-lleida/>
- **01/08/17** Puigdemont reivindica els valors que representa el Circuit Festival per 'explicar quina mena de país volem ser'
<https://www.vilaweb.cat/noticies/puigdemont-reivindica-els-valors-que-representa-el-circuit-festival-per-explicar-quina-mena-de-pais-volem-ser/>
- **05/08/17** Un Circuit Festival 'XXL' desembarca a Barcelona amb motiu del desè aniversari
<https://www.vilaweb.cat/noticies/ampliacioun-circuit-festival-xxl-desembarca-a-barcelona-amb-motiu-del-dese-aniversari/>
- **08/08/17** Barcelona acollirà l'estrena a Europa del musical de Broadway 'Fun Home'
<https://www.vilaweb.cat/noticies/amp-barcelona-acollira-lestrena-a-europa-del-musical-de-broadway-fun-home/>
- **10/08/17** L'Observatori contra l'Homofòbia reclama aprovar el reglament de la llei de drets LGTBI
<https://www.vilaweb.cat/noticies/observatori-contra-lhomofobia-reclama-aprovar-el-reglament-llei-de-drets-lgtbi/>
- **10/08/17** La Generalitat no sancionarà al bisbe de Solsona per vincular l'homosexualitat amb una figura paterna 'absent'
<https://www.vilaweb.cat/noticies/la-generalitat-emmarca-en-la-llibertat-dexpressio-lopinio-de-novell-sobre-lhomosexualitat/>

Aquesta obra està subjecta a la llicència de Reconeixement-NoComercial-SenseObraDerivada 3.0 de Creative Commons. Si voleu veure una còpia d'aquesta llicència, accediu a <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/deed.ca>